

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΛΕΙΔΑΡΑΣ

**Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ

ΘΕΜΑ:

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ**

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΠΙΤΣΑΝΗ ΕΥΓΕΝΙΑ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....σελ.3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο:ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1.1 Τουρισμός-Αξιοθέατα.....σελ.7
1.2 Πολιτισμός.....σελ.10
1.3 Δ.Ε.Π.Α.Λ.....σελ.15
1.4 Πανηγύρια-Παζάρια.....σελ.18

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο:ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

2.1 Έκθεση γελοιογραφίας.....σελ.22
2.1.1 Συνέδριο γελοιογραφίας.....σελ.25
2.2 Τα Τροφώνια.....σελ.27
2.2.1 Πρόγραμμα & οικονομικά στοιχεία Τροφωνίων 2005....σελ.30
2.3 Το Γαϊτανάκι.....σελ.35
2.3.1 Οικονομικά στοιχεία για το Γαϊτανάκι 2005.....σελ.37
2.4 Το Πάσχα.....σελ.38
2.4.1 Πρόγραμμα & οικονομικά στοιχεία Πάσχα 2005.....σελ.43
2.5 Φεστιβάλ Δημοτικού Τραγουδιού.....σελ.46

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο:ΠΑΙΔΕΙΑ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

3.1 Πανεπιστήμιο.....σελ.47
3.1.1 Επιστημονικό Συνέδριο.....σελ.52
3.2 Πολιτισμός-Αθλητισμός.....σελ.54
3.3 Δημοτικό στάδιο.....σελ.57
3.4 Δημοτικό κολυμβητήριο.....σελ.58

Επίλογος.....σελ.60

Πηγές.....σελ.63

Εισαγωγή

Στις μέρες μας η <<τοπικότητα>> υφίσταται – παρά τα επιφαινόμενα- τις περισσότερες πιέσεις που δέχεται το <<εθνικό κράτος>> από τους αγωγούς της <<παγκοσμιοποίησης>>, δηλαδή από τους διεθνοποιημένους μηχανισμούς παραγωγής αγαθών, πρώτιστα συμβολικών.

Στους κόλπους της και όχι μόνο λόγω του τουρισμού, έχει <<εγκατασταθεί>> ό,τι συνιστά τη σημερινή εκδοχή της <<παγκοσμιοποίησης>>, δηλαδή οι διεθνοποιημένοι μηχανισμοί παραγωγής αγαθών, <<συμβολικών>> και υλικών>>, προφανώς λειτουργούν οι θεσμοί του κράτους, αναπτύσσεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση και δραστηριοποιείται <<η κοινωνία των πολιτών>>, αυξομειούμενη στο δυναμισμό της και στα <<αντισώματα>> που συνθέτει.

Το πεδίο του πολιτισμού παράγεται και αναπαράγεται με την καθημερινή δράση των ανθρώπων και στο σύνολο των επιτευγμάτων της κοινωνικής τους ζωής. Απ' αυτήν την άποψη η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει τη δυνατότητα και βεβαίως την υποχρέωση συνεχών παρεμβάσεων μιας αρθρωμένης πολιτιστικής πολιτικής¹. Πρόκειται για έναν αυτοτελή τομέα δραστηριοτήτων και συνάμα διαχεόμενο στους υπόλοιπους κύκλους της δράσης ενός Δήμου, με ικανή χρηματοδότηση και με εκπροσώπους που να εμπνέονται από την τοπική πολιτιστική παράδοση και ταυτόχρονα να εγκολπώνονται τις νεωτερικές κατακτήσεις του καιρού μας.

Πιο συγκεκριμένα, ο Δήμος μπορεί να επιτελέσει τρεις αλληλοτροφοδοτούμενες λειτουργίες:

- ως συμπαραστάτης, ηθικά και οικονομικά, πολιτιστικών πρωτοβουλιών που αναλαμβάνουν ομόλογοι φορείς ή πρόσωπα,
- ως παραγωγός, άμεσα ή έμμεσα, πολιτιστικών αγαθών,
- ως επιτελικός νους για τη σύλληψη και την προώθηση ενός σχεδίου πολιτιστικής πολιτικής.

Η πολιτική στο σύγχρονο και αναδιατασσόμενο πεδίο του πολιτισμού θα ασκηθεί με γνώμονα σειρά κριτηρίων που διαρκώς θα εμπλουτίζονται μέσα από τη συμμετοχή των συμπολιτών μας.

Ενδεικτικά μνημονεύουμε:

- το σεβασμό στον άνθρωπο και το περιβάλλον του,
- την εξουδετέρωση του πνεύματος ηγεμονισμού σε σχέση με τους υπάρχοντες πολιτιστικούς φορείς, την ενθάρρυνση δηλαδή των μορφών συλλογικότητας,

¹ Π. Νούτσος, <<Η πολιτική πολιτισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης>>, εφημερίδα Βοιωτική Ώρα της 2^{ας} Σεπτεμβρίου 2005

- την εδραίωση της διαδημοτικής σύμπλευσης για κοινό προγραμματισμό εκδηλώσεων,
- την ανάδειξη των όρων συγκρότησης της τοπικής κοινωνίας χωρίς τα πλέγματα του <<επαρχιωτισμού>>,
- τη δημιουργική σύζευξη <<παράδοσης>> και <<ανανέωσης>>,
- την άμυνα στην εμπορευματοποίηση αξιών χρήσης κλπ.,
- τη διεξαγωγή εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια όλου του έτους.

Υπάρχουν Δήμοι που τηρούν ένα τέτοιο πλαίσιο αρχών και έλαβαν ή λαμβάνουν, μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, σειρά μέτρων για την άσκηση μιας <<πολιτικής πολιτισμού>>. Δηλαδή ό,τι αφορά τη στάση προς το περιβάλλον, με γνώμονα την ανάπτυξη στους κόλπους μιας ανθηρής τοπικής κοινωνίας. Επιπλέον πραγματοποιούν παρεμβάσεις στους θεσμούς της εκπαίδευσης (από την εξασφάλιση μιας άνετης σχολικής εκπαίδευσης ως την ενίσχυση της συνεχιζόμενης ή δια βίου εκπαίδευσης) και στη σφαίρα της υγείας (υπηρεσίες καθαριότητας έως τη μέριμνα για την <<τρίτη ηλικία>> και την αντιμετώπιση μορφών <<κοινωνικού αποκλεισμού>>). Προφανώς συμβάλλουν στη λειτουργική επιβίωση της παράδοσης (από την ενθάρρυνση πρωτοβουλιών μελέτης της τοπικής ιστορίας ως την καταπολέμηση του κιτς των ήχων και των εικόνων) καθώς και στην πολιτιστική διάσταση των τουριστικών υπηρεσιών (μορφές αναψυχής συμβατές με το περιβάλλον και <<αντισώματα>> στη μονοδιάστατη τουριστική πολιτική). Και τέλος εξασφαλίζουν τις προϋποθέσεις για τη δημιουργική αξιοποίηση του <<ελεύθερου χρόνου>> των συμπολιτών με ενθάρρυνση πρωτοβουλιών πολιτιστικής παιδείας και αναψυχής όλο το έτος.

Για τους λόγους αυτούς, όλοι οι Δήμοι, άλλος περισσότερο και άλλος λιγότερο, οργανώνουν σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων για τους δημότες τους, τους θερινούς μήνες κυρίως αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Η δραστηριότητα αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο των βασικών υποχρεώσεων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι Δήμοι παράλληλα με τα έργα εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης των πόλεων τους οφείλουν να φροντίζουν και για την άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου της τοπικής κοινωνίας. Και αυτό επιδιώκεται με τα αποκαλούμενα πολιτιστικά <<φεστιβάλ>>². Οι διοικήσεις όλων των Δήμων σε όλη τη χώρα έχουν συνειδητοποιήσει το ρόλο των πολιτιστικών εκδηλώσεων στη ανάπτυξη των πόλεών τους. Και προσπαθούν να προσφέρουν και στον τομέα αυτό όσα τους επιτρέπουν οι δυνατότητές τους που είναι συνήθως πενιχρές. Γι' αυτό επικροτείται η προσπάθεια ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα, το οποίο σε μεγάλο ποσοστό είναι κατώτερο των προθέσεων και των προσδοκιών τους.

² Γ. Κατσανεβάκης, <<Δήμοι & Πολιτισμός, Στόχος η ποιότητα>>, περιοδικό Δυναμική πορεία στην Αυτοδιοίκηση, τεύχος 3, Μάρτιος 2005, σελίδα 25

Που οφείλεται αυτό; Σε πολλούς λόγους:

- στην οικονομική αδυναμία των Δήμων να οργανώσουν και να υλοποιήσουν πολιτιστικά προγράμματα υψηλών προδιαγραφών
- στην αντίληψη που έχει επικρατήσει ότι τα δημοτικά φεστιβάλ πρέπει να έχουν χαμηλό κόστος ώστε να ελαχιστοποιείται η ζημιά για τους Δήμους, αφού αποτελούν προσφορά στην τοπική κοινωνία
- στην επιλογή των έργων, των καλλιτεχνικών σχημάτων και στην οργάνωση των φεστιβάλ από ανθρώπους που θέλουν αλλά δεν διαθέτουν την εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία για να μπορούν
- στη νοοτροπία να <<φορτώνονται>> τα φεστιβάλ με κάθε είδους εκδηλώσεις, είτε για να εξυπηρετηθούν φίλοι, είτε να ικανοποιηθούν μικροφιλοδοξίες, με αποτέλεσμα να διασπάται ο ενιαίος χαρακτήρας των εκδηλώσεων και να <<αραιώνει>> η συμμετοχή του κοινού
- στην έλλειψη σχεδιασμού με σταθερούς στόχους, φιλοσοφία και προοπτική.

Δεν θεωρείται αρνητική η πλαισίωση των προγραμμάτων με εκδηλώσεις ερασιτεχνικών σχημάτων και τοπικών ή εθνικοτοπικών συλλόγων, αρκεί να εντάσσονται σε ξεχωριστή θεματική ενότητα. Αν και οι Δήμοι θα πρέπει να επαναπροσδιορίσουν τη θέση αυτών των εκδηλώσεων, που εκφράζουν το δημιουργικό στοχασμό και την πνευματική δυναμική του λαού μας στη γενικότερη αναπτυξιακή προσπάθεια.

Η πολιτιστική ανάπτυξη της Λιβαδειάς αποτελεί για το Δήμο ένα μεγάλο κεφάλαιο κι αυτό το αποδεικνύει με τις πολύπλευρες πρωτοβουλίες του, που στοχεύουν τόσο στην διαφύλαξη της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς, όσο και στη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των δημοτών.

Ο Δήμος Λιβαδειάς διοργανώνει μία σειρά από πολιτιστικά δρώμενα τα οποία πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ενώ οι βασικές του πολιτιστικές δραστηριότητες είναι Τα Τροφώνια, τα οποία πραγματοποιούνται από τέλη Αυγούστου μέχρι τέλη Σεπτεμβρίου, Το Γαϊτανάκι, το οποίο πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της αποκριάς και Το Πάσχα της Λιβαδειάς που περιλαμβάνει τις λαμπρές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του Πάσχα.

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να παρουσιαστούν όλες οι πολιτιστικές δραστηριότητες και όλοι οι τομείς πολιτισμού του Δήμου Λιβαδειάς.

Η εργασία αποτελείται από τρία κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η πόλη της Λιβαδειάς, τα αξιοθέατά της, οι χώροι πραγματοποίησης πολιτιστικών εκδηλώσεων, οι τομείς πολιτισμού του

Δήμου και ο ρόλος της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτισμού και Ανάπτυξης σε αυτούς. Γίνεται ακόμη αναφορά στα πανηγύρια και παζάρια που λαμβάνουν χώρα στην ευρύτερη περιοχή της Λιβαδειάς.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι ετήσιες πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου Λεβαδέων, η έκθεση γελοιογραφίας, Τα Τροφώνια, Το Γαϊτανάκι, Το Πάσχα της Λιβαδειάς και το Φεστιβάλ Δημοτικού Τραγουδιού ενώ για τα Τροφώνια, Το Γαϊτανάκι και Το Πάσχα 2005 παραθέτονται οικονομικά στοιχεία από τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου Λιβαδειάς.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το νεοσύστατο πανεπιστήμιο της Λιβαδειάς, το ανακαινισμένο δημοτικό στάδιο, το θεμελιωμένο κλειστό κολυμβητήριο και κάποια πολιτιστικά & αθλητικά δρώμενα για τα οποία εκτός από το Δήμο Λιβαδειάς είναι αρμόδιοι και άλλοι φορείς.

Τέλος, στον επίλογο εκτός από τα συμπεράσματα για την πολιτική πολιτισμού του Δήμου Λεβαδέων γίνονται κάποιες προτάσεις που ίσως θα βοηθούσαν στη βελτίωση της πολιτικής πολιτισμού του Δήμου Λιβαδειάς αλλά και γενικότερα των επαρχιακών Δήμων.

Για την υλοποίηση της εργασίας συγκεντρώθηκε υλικό όχι μόνο από τους υπεύθυνους των πολιτιστικών του Δήμου Λιβαδειάς αλλά από κάθε σύλλογο και φορέα που ασχολείται με τα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου. Πληροφορίες συλλέχθηκαν επίσης από το Internet και από βιβλία της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Λιβαδειάς τα οποία έχουν γράψει Λιβαδεύτες συγγραφείς για την πόλη τους.

Αρνητικό αποτέλεσε το στοιχείο ότι δεν έχει ξανασυνταχθεί έντυπο που να αναφέρεται στα πολιτιστικά του τόπου ώστε να μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως ερέθισμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο:ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1.1 Τουρισμός-Αξιοθέατα

Η Λιβαδειά (ή Λεβάδεια), πρωτεύουσα του νομού Βοιωτίας, βρίσκεται στους πρόποδες του όρους Ελικώνα, σε απόσταση 1,5 ώρας από την Αθήνα και έχει κεντροβαρική θέση στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Γειτνιάζει με μία σειρά από αρχαιολογικούς χώρους(Χαιρώνεια, Ορχομενός, Θήβα), με σημαντικότερο αυτό των Δελφών, τον οποίο επισκέπτονται χιλιάδες επισκέπτες που διέρχονται από τη Λιβαδειά. Ακόμα μέσω της Λιβαδειάς υπάρχει πρόσβαση προς το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού, που είναι πόλος έλξης πολυάριθμων φίλων των ορεινών σπορ, ενώ στη γύρω περιοχή, σε κοντινές αποστάσεις(20-40χλμ.) αξίζει κανείς να επισκεφθεί το χιλίων ετών μοναστήρι του Οσίου Λουκά-μοναδικό Βυζαντινό μνημείο για την Ελλάδα, καθώς και τις παραλίες της Αντίκυρας στον Κορινθιακό κόλπο.

Η πόλη, που έχει σήμερα 35000 κατοίκους, είναι εμπορικό και οικονομικό κέντρο μιας ευρύτερης περιοχής με δυναμική ανάπτυξη της γεωργίας, της βιομηχανίας και των υπηρεσιών. Αποτελεί πλέον διευρυμένο Δήμο, μετά τη συνένωση με τις πρώην κοινότητες Λαφύστιο και Ρωμαίικο.

Το πρώτο όνομα της Λιβαδειάς ήταν Μήδεια, ενώ το σημερινό της όνομα το οφείλει στον ήρωα Λέβαδο τον Αθηναίο, ο οποίος έπεισε τους κατοίκους να κατέβουν χαμηλότερα και να χτίσουν την πόλη στη σημερινή της θέση. Η Λιβαδειά έλαβε μέρος στον Τρωικό πόλεμο με αρχηγό τον Αρκεσίλαο. Κατά τους αρχαίους χρόνους η πόλη έγινε διάσημη για το Μαντείο του Τροφωνίου Διός, ένα από τα 5 γνωστά μαντεία της αρχαιότητας και προπομπό για τους Δελφούς.

Κατά τα χρόνια του Βυζαντίου η Λιβαδειά γνώρισε αρχικά καταστροφές από τους Γότθους και άλλες βαρβαρικές επιδρομές, αλλά από τον Ιουστινιανό και μετά πέρασε περίοδο ευημερίας. Στην εποχή της Φραγκοκρατίας(1205-1311) και στη συνέχεια κατά την Καταλανική κυριαρχία, η πόλη ήκμασε και απέκτησε σημαντικά προνόμια. Το 1460 η πόλη πέρασε οριστικά στα χέρια των Τούρκων και έγινε Βιλαέτι(πρωτεύουσα) όλης της Ρούμελης.

Η Λιβαδειά είναι η γενέτειρα του θαλασσομάχου Λάμπρου Κατσώνη. Συμμετείχε από τις πρώτες πόλεις στον ξεσηκωμό του 1821,αποτελώντας ορμητήριο των Φιλικών της Ρούμελης. Απελευθερώθηκε οριστικά το 1928 και έγινε ένα από τα πρώτα βιομηχανικά κέντρα της χώρας. Η αποξήρανση της Κωπαϊδας το 1886 έδωσε νέα ώθηση στην αγροτική παραγωγή.

Κατά τον 20^ο αιώνα η Λιβαδειά προσελκύει εσωτερικό μεταναστευτικό ρεύμα και η οικονομία της περιοχής ενισχύεται από την εγκατάσταση

του εργοστασίου "Αλουμίνιο της Ελλάδος" στην παραλία Διστόμου. Κατά τις τελευταίες δεκαετίες ο τομέας των υπηρεσιών αναπτύσσεται γρήγορα, παράλληλα με την τόνωση της τουριστικής και πολιτιστικής δραστηριότητας.

Χαρακτηριστικό της Λιβαδειάς είναι το ποτάμι της Έρκυνας, το οποίο πηγάζει από το νότιο τμήμα της πόλης και διασχίζει το κέντρο της. Η περιοχή των πηγών του ποταμού, περιοχή της Κρύας, όπως καλείται, είναι φυσικό πάρκο και αποτελεί γεωμορφολογικά την έξοδο φαράγγιού, στον πυθμένα του οποίου υπάρχει χείμαρρος. Μέσα στο φαράγγι κατασκευάστηκε το 1987 πέτρινο θέατρο με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική και ακουστική, το οποίο φιλοξενεί πολιτιστικές εκδηλώσεις της πόλης. Η εκκλησία της Ιερουσαλήμ βρίσκεται χτισμένη πάνω στους βράχους και ο επισκέπτης πρέπει να ανέβει 700 σκαλοπάτια για να φτάσει εκεί.

Οι πηγές της Κρύας, όπως λέγονται οι πηγές της Έρκυνας, αποτελούν τοπίο μοναδικού φυσικού κάλλους. Στην περιοχή βρισκόταν και το Μαντείο του Τροφωνίου Διός, που συγκέντρωνε μεγάλη δύναμη και πλούτη κατά την αρχαιότητα, με τις πηγές της Λήθης και της Μνημοσύνης.

Η Κρύα, που αποτελεί τόπο αναψυχής και περιπάτου των κατοίκων και των επισκεπτών της πόλης, είναι τόπος εκπληκτικής ομορφιάς με πλούσια βλάστηση και άφθονα νερά, όπου ο άνθρωπος και η φύση συνεργάζονται αρμονικά. Σήμερα πάνω στις πηγές της Κρύας βρίσκεται το Δημοτικό αναψυκτήριο "Ξενία".

Στην ίδια περιοχή βρίσκεται και το Καταλανικό κάστρο-ένα από τα τέσσερα που σώζονται στην Ελλάδα. Το κάστρο αποτέλεσε σημαντικότερο ορμητήριο και προμαχώνα των Καταλανών. Ο εξωτερικός του περίβολος περιζώνει μια βραχώδη κορυφή που από τη μία πλευρά καταλήγει στο φαράγγι. Από τους επτά αρχικούς πύργους σήμερα σώζονται τρεις. Στον υψηλότερο από αυτούς ύψωσε η Λιβαδειά τη σημαία της επανάστασης το 1821, τρίτη στη σειρά μετά την Καλαμάτα και τα Σάλωνα. Σήμερα, μετά τις εργασίες συντήρησης και στερέωσης, το κάστρο είναι προσβάσιμο και επισκέψιμο. Ο χώρος προσφέρεται για περίπατο ανάμεσα στα πεύκα και τα μισογκρεμισμένα καταλανικά τείχη και αποκαλύπτει μία εντυπωσιακή θέα στο φαράγγι και στην πόλη.

Δίπλα ακριβώς από το κάστρο κατασκευάστηκε θολωτός χώρος, που προορίζεται για τη λειτουργία αρχαιολογικού μουσείου ενώ προς το παρόν πραγματοποιούνται διάφορες εκθέσεις.

Η διαδρομή κατά μήκος του ποταμού παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον με τις πέτρινες γέφυρες από την εποχή της Τουρκοκρατίας, τα παλιά κτίρια, τις πεζούλες, τα κανάλια και τα θυροφράγματα.

Το ποτάμι της Έρκυνας και η περιοχή της Κρύας συνδέονται εδώ και αιώνες με την ύπαρξη της Λιβαδειάς και αποτέλεσαν το σημείο αναφοράς, γύρω από το οποίο αναπτύχθηκαν οι δραστηριότητες της πόλης. Μετά από το σχεδιασμό ενός πραγματικά φιλόδοξου προγράμματος, ο Δήμος Λιβαδειάς έχει προχωρήσει στην αποκατάσταση του ιστορικού άξονα της πόλης με πρότυπες

αναπαλαιώσεις βιομηχανικών κελυφών και ιστορικών και διατηρητέων κτιρίων, αναπλάσεις και ενοποιήσεις χώρων, αναστηλώσεις και ανάδειξη αρχιτεκτονικών στοιχείων. Οι παρεμβάσεις στην Κρύα αποδόθηκαν σε χρήση με κατεύθυνση την πολιτιστική και τουριστική αξιοποίηση.

Ο Νερόμυλος, το πιο χαρακτηριστικό κτίριο της περιοχής, χτίστηκε στις αρχές του αιώνα και με κινητήρια δύναμη το νερό λειτουργούσε ως αλευρόμυλος. Σήμερα-μετά την αναπαλαίωση-φιλοξενεί Συνεδριακό Κέντρο και εστιατόριο, ενώ στο ισόγειο δημιουργήθηκε χώρος παρουσίασης εκθέσεων. Η πλήρης λειτουργικότητα του κτιρίου και η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, έχει αναδείξει το Νερόμυλο σε σημαντικό κέντρο εκδηλώσεων και πολιτισμού.

Απέναντι από το Νερόμυλο και σε επαφή με το νερό υπάρχει αμφιθεατρικός χώρος, που διοργανώνεται κάθε χρόνο το παραδοσιακό <<Πάσχα της Λιβαδειάς>>.

Στην είσοδο της περιοχής της Κρύας βρίσκεται η Νεροτριβή. Το παραδοσιακό κτίριο που για πολλά χρόνια χρησιμοποιήθηκε για το πλύσιμο των χαλιών, αναπαλαιώθηκε και σήμερα λειτουργεί ως αναψυκτήριο, ενώ στον υπόγειο χώρο δημιουργήθηκε το ιστορικό και εθνολογικό μουσείο.

Για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών της περιοχής κατασκευάστηκε Αγροτουριστικό Γραφείο, που λειτουργεί δίνοντας όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για φιλοξενία, εστίαση, αναψυχή, εκδηλώσεις και αξιοθέατα.

Η πόλη διαθέτει δύο πλατείες. Την πλατεία Εθνικής Αντίστασης, που είναι η κεντρική πλατεία και συνδέεται με το τραγικό γεγονός του απαγχονισμού 10 πατριωτών από τους Γερμανούς. Σήμερα αποτελεί μαζί με τον πεζόδρομο της Μπουφίδου το βασικό τόπο συνάντησης των Λιβαδιτών με πολλές καφετέριες, μπαρ, ουζερί και εμπορικά καταστήματα. Στην πλατεία Εθνικής Αντίστασης βρίσκεται και το ιστορικό ξενοδοχείο "Ελικών", όπου σήμερα στεγάζεται το Δημαρχείο. Στην εταίρα πλατεία, την πλατεία Λάμπρου Κατσώνη(ή Ζάππειο) βρίσκεται το Πνευματικό Κέντρο όπου μέχρι πρότινος φιλοξενούταν η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λεβάδειας, η Δημοτική πινακοθήκη Λαζαρή, το Δημοτικό Θέατρο Λιβαδειάς και το Δημοτικό Ραδιόφωνο 9,51 Λάμδα FM ενώ από το Σεπτέμβριο του 2005 στεγάζεται το πανεπιστήμιο της Λιβαδειάς.

Τέλος, αξιοσημείωτος είναι ο Πύργος του Ρολογιού που χτίστηκε στα χρόνια της Φραγκοκρατίας και χρησίμευε ως πυρσός. Το 1803, ο λόρδος Έλγιν, χάρισε στην πόλη ένα ρολόι, προκειμένου να τον αφήσουν να ανασκάψει για το Μαντείο του Τροφωνίου. Το ρολόι τοποθετήθηκε στον Πύργο λόγω της περίοπτης θέσης του.

1.2 Πολιτισμός

Στα πλαίσια του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του λειτουργούν:

- Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου (ως ξεχωριστό Νομικό Πρόσωπο) με:
 - την πινακοθήκη Θ. Λαζαρή,

[Ο Θεόδωρος Λαζαρήs γεννήθηκε στη Λεβάδεια το 1884 και άρχισε τις σπουδές του, με υποτροφία του Δήμου Λεβαδέων το 1906, στη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας. Εκεί θα έχει για δασκάλους του, τον Α. Γερασιώτη, τον Γ. Ροϊλό και τον Γ. Ιακωβίδη.

Σπουδαστής ακόμα θα εκθέσει έργα του σε ομαδική έκθεση το 1910, όπως γράφει ο ίδιος στο σημείωμα που υπέβαλε το 1945 για να γίνει μέλος του Καλλιτεχνικού Επιμελητηρίου.

Το 1911 θα διακόψει τις σπουδές του για ένα χρόνο και την περίοδο 1912-1918 θα επιστρατευθεί, τόσο για τους πολέμους 1912-1913, όσο και για τους πολέμους 1914-1918. Την περίοδο αυτή και συγκεκριμένα το 1916, θα πάρει μέρος σε ομαδική έκθεση στην Κηφισιά και το 1918 θα αναλάβει τα σχέδια και την εκτέλεση αγιογραφιών για την εκκλησία των Εισοδίων της Θεοτόκου της Λεβαδείας, με κυριότερο έργο τον Παντοκράτορα. Και μόνο το 1919 κατορθώνει να συνεχίσει τις σπουδές του στη Σχολή Καλών Τεχνών, να πάρει το πτυχίο του με "άριστα" και να τιμηθεί με το Χρυσοβέργειο Βραβείο.

Από το 1920 μετέχει στις εκθέσεις του Συνδέσμου Ελλήνων Καλλιτεχνών και του Καλλιτεχνικού Επιμελητηρίου και από το 1924 μετέχει και σε εκθέσεις του εξωτερικού. Τέσσερα χρόνια αργότερα, το 1928, θα αναλάβει την εικονογράφηση του ναού του Αγίου Νικολάου στη Χαλκίδα και πολλά χρόνια αργότερα, το 1961-64, την αγιογράφιση του ναού της Δ.Ε.Η. στο Αλιβέρι.

“Ερκυνα”

(45X64 εκ.) Λάδι σε ξύλο (κόντρα πλακέ)

Την περίοδο και συγκεκριμένα το 1930, θα οργανώσει και τη μοναδική ατομική του έκθεση στον Παρνασσό. Το 1934 θα πάρει μέρος στην Μπιενάλε της Βενετίας, ενώ το 1940 θα πάρει μέρος και θα βραβευτεί στην Πανελλήνιο, όπως θα πάρει μέρος και στις Πανελλήνιους που θα ακολουθήσουν την περίοδο 1948-1973.

Διάφορες, τιμητικές διακρίσεις θα πάρει την ίδια περίοδο, όπως το Μετάλλιο της πόλεως των Παρισίων το 1965 και το Παράσημο του Πατριάρχου Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής την ίδια χρονιά, ενώ το 1974 θα οργανωθεί η μεγάλη αναδρομική του έκθεση στην Εθνική Πινακοθήκη και θα εκδοθεί και κατάλογος με προλογικό κείμενο του Διευθυντή της, Δημήτρη Παπαστάμου. Πέθανε το 1978.]

Ο Δήμος Λεβαδέων στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων "Τροφώνια 2005" διοργάνωσε τιμητική βραδιά αφιερωμένη στο Θεόδωρο Λαζαρή και έγιναν εγκαίνια της προτομής του, η οποία φιλοτεχνήθηκε από γνωστό γλύπτη της πόλης και δωρίστηκε στο Δήμο Λεβαδέων.

- το Δημοτικό Θέατρο Λιβαδειάς, το οποίο συμπληρώνει φέτος 17 χρόνια ζωής, 17 χρόνια προσφοράς στα πολιτιστικά πράγματα του τόπου. Έχει παρουσιάσει τα εξής έργα:

“Οι Εμικρέδες” του Σάβομιρ Μρόζεκ (1988), “Λεύτερο Ζευγάρι” του Ντάριο Φο (1988-89), “Τα εγκαίνια” του Νίκου Ζακόπουλου (1989), “Πατρίδα το μεγαλείο σου” των Γιώργου Σκούρτη – Μήτσου Ευθυμιάδη (1990), “Ο Τίγρης” του Μάρραιη Σίσγκαλ (1990-91), “Η κόρη του Παντοπώλου” του Άγγελου Βλάχου και “Η Δημαρχίνα” του Γεωργίου Σουρή (1991-92), “Οι Χωριάτες” του Ρουτζάντε (1993), “Δον Καμίλλο” του Σωτήρη Πατατζή (1994), “Περιμένοντας τον Γκοντό” του Σάμουελ Μπέκετ (1995), “Μαρία Πενταγιώτισσα” του Μπροστ (1997), “Η όγδοη μέρα της Δημιουργίας” του Δημήτρη Τζουβάλη (1998), “Το πανηγύρι” του Δημήτρη Κεχαΐδη (1998), “Ο Φονιάς” του Μήτσου Ευθυμιάδη (2000), “Οι Παλαιστές” του Στρατή Καρρά (2001), “Γήταυρος” του Πέτρου Χουτζούμη (2002), “Το Φυντανάκι” του Παντελή Χορν (2003), “Προμηθεύς Δεσμώτης” του Αισχύλου (σε θεατρικό αναλόγιο) (2004).

Με το Δημοτικό Θέατρο Λιβαδειάς έχουν συνεργαστεί 4 σκηνοθέτες και πάνω από 60 ηθοποιοί, οι περισσότεροι ερασιτέχνες.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Θεατρικό Φεστιβάλ Κορίνθου:

Έπαινος Σκηνοθεσίας (Δημήτρης Θεοδώρου)

Βραβείο Β΄ ανδρικού ρόλου (Βαγγέλης Γούπιος)

Θεατρικό Φεστιβάλ Ιθάκης:

Βραβείο Χορογραφίας (Δημήτρης Θεοδώρου)

Βραβείο Α΄ ανδρικού ρόλου (Βαγγέλης Γούπιος)

Έπαινος Καλύτερου Προγράμματος (Δημήτρης Θεοδώρου)

Θεατρικό Φεστιβάλ Ζωγράφου:

Βραβείο ανδρικού ρόλου (Βαγγέλης Γούπιος)

Το 2004 δημιουργήθηκε Παιδική Θεατρική Σκηνή. Κατά τη διάρκεια του χειμώνα, παρουσιάστηκε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου η παιδική θεατρική παράσταση "Όταν σκεφθείς σαν άνθρωπος", μία διασκευή του ομώνυμου παραμυθιού του Τάσου Ζωγράφου, ενώ τη φετινή χρονιά παρουσιάστηκε με επιτυχία το έργο "Ρωμαίος και Ιουλιέτα" του Γιάννη Καλατζόπουλου.

Ο Δήμαρχος Λεβαδέων, αρωγός στην προσπάθεια αυτή, δήλωσε: <<Βασικός στόχος της Δημοτικής Αρχής είναι ότι η Νεολαία μας πρέπει να αναδειχθεί σε ουσιαστική δύναμη στη γενικότερη προσπάθεια αναβάθμισης του επιπέδου ζωής της πόλης μας. Θέλουμε τους νέους μας πρωταγωνιστές-συνδιαχειριστές στην αναγέννηση της Λεβαδείας.

Ένα από τα αναπόσπαστα μέρη της πολιτιστικής δραστηριότητας του Δήμου Λεβαδέων, είναι και το Παιδικό Θέατρο, που διανύει ήδη το δεύτερο χρόνο λειτουργίας του, διεκδικώντας ρόλο μόνιμης παρέμβασης στο πολιτιστικό γίγνεσθαι της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Μέσα από τη διαδικασία λειτουργίας του θεάτρου, το παιδί από μικρή ηλικία μαθαίνει να εκφράζει τα συναισθήματά του, να εξωτερικεύει τον κόσμο της φαντασίας του, να διεκδικεί την προσωπική του αλήθεια και να μαθαίνει την ομαδικότητα.

Απώτερος στόχος της δραστηριότητας του Παιδικού Θεάτρου από τη Δημοτική Αρχή είναι η δημιουργική συμβολή του στην ανάδειξη του τοπικού πολιτισμού, σε συνεργασία πάντα με την εκπαιδευτική κοινότητα, τους γονείς και τους πολιτιστικούς φορείς της πόλης.

Ο πολιτισμός είναι ο πιο όμορφος δρόμος για να συμπορευτούμε με τους πρώτους φοιτητές που θα είναι κοντά μας το Σεπτέμβριο του 2005.>>

- τη θεατρική ομάδα Λαφυστίου, χορωδία και χορευτικό συγκρότημα. Το Πνευματικό Κέντρο εκτός από παραστάσεις διοργανώνει και διάφορες άλλες εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (μαθήματα καλλιτεχνικής δημιουργίας, σχολικές

εορταστικές εκδηλώσεις κ.ά.). Το Πνευματικό κέντρο θα στεγάσει το Σεπτέμβριο το νεοσύστατο τμήμα της πανεπιστημιακής σχολής της Λιβαδειάς.

- Το Δημοτικό Ωδείο με διάφορα τμήματα μουσικής, το οποίο διοργανώνει επίσης εκδηλώσεις και συναυλίες. (Το 1991 ο Δήμος Λιβαδειάς αγόρασε και αναπαλαίωσε νεοκλασικό κτίριο για να στεγάσει το Δημοτικό Ωδείο. Όλα αυτά τα χρόνια εκατοντάδες μαθητές της πόλης στεγάστηκαν δημιουργικά και καλλιτεχνικά στο Δημοτικό Ωδείο και πολύ περισσότερο συμπολίτες συμμετείχαν στις δεκάδες ποικίλης ύλης μουσικές καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

Το Δημοτικό Ωδείο σήμερα, σε μία φάση ωριμότητας βάζει υψηλούς στόχους, καλλιτεχνικούς και εκπαιδευτικούς, μερικοί εκ των οποίων είναι: η συγκρότηση ορχήστρας με μαθητές του Δημοτικού Ωδείου, η παραπέρα ανάπτυξη της παιδικής χορωδίας και η καλλιτεχνική και επαγγελματική αξιοποίηση των νέων μουσικών, αποφοίτων του Δημοτικού Ωδείου.) Το 2004 συστάθηκε Δημοτική Χορωδία η οποία δίνει συναυλίες σε εκδηλώσεις του Δήμου αλλά και σε εκδηλώσεις άλλων Δήμων όταν της γίνεται κάποια πρόσκληση.

- Το Δημοτικό Ραδιόφωνο(9,51Λ FM)
Ξεκίνησε να εκπέμπει στα ερτζιανά στις αρχές του 1993. Η δημιουργία του σε μια εποχή ευνοϊκή για τη μη κρατική ραδιοφωνία ήρθε να καλύψει ένα κενό που άφησαν τα τοπικά ραδιόφωνα, συνενώνοντας όλα εκείνα τα στοιχεία που το καθιστούν ένα σύγχρονο μέσο μαζικής επικοινωνίας και ενημέρωσης.

Όλα αυτά τα χρόνια ο 9,51 Λ FM προσφέρει ενημέρωση, πληροφόρηση, ψυχαγωγία, επιμόρφωση, με σεβασμό στον ακροατή και με συνέπεια στους κώδικες της δημοσιογραφικής δεοντολογίας. Παράλληλα αναβαθμίζει συνεχώς τις υπηρεσίες του, πάντα παρών στα γεγονότα της τοπικής ενημέρωσης, έχοντας σε πρώτη προτεραιότητα τον πολίτη στην τοπική κοινωνία.

- Η φιλαρμονική του Δήμου(ως ξεχωριστό Νομικό Πρόσωπο)
- Συνεδριακό-Εκθεσιακό κέντρο στην Κρύα το οποίο χρησιμοποιείται κατά βάση για πολιτιστικές εκδηλώσεις διοργανώνοντας συμπόσια, παρουσιάσεις βιβλίων, συνέδρια, εκδηλώσεις λόγου, μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις, προβολή ιστορικής κληρονομιάς κλπ.

Για την προβολή της ιστορικής κληρονομιάς, ο Δήμος Λιβαδειάς αναπτύσσει στην περιοχή της Κρύας μία σειρά δράσεων υποδομών όπως αναστήλωση του κάστρου, λειτουργία Αρχαιολογικού Μουσείου, λειτουργία Λαογραφικού Μουσείου, ανάδειξη του ιστορικού φαραγγιού της Έρκυνας κ.ά.

Ακόμα λειτουργεί Μουσείο Φυσικής και Αγροτικής Ιστορίας στο Λαφύστι, σε αναπαλαιωμένο παραδοσιακό κτίριο του χωριού που φιλοξενεί αντίστοιχα εκθέματα και θα προβάλλει την παράδοση στον αγροτικό τομέα. Το Μουσείο στοχεύει στην εξοικείωση με τα αγροτικά προϊόντα της περιοχής, παρουσιάζοντας θεματολογικές διαδρομές σε παραδοσιακές και σύγχρονες μεθόδους στις καλλιέργειες με εκθέματα, ιστορικές αναδρομές και φωτογραφικό και έντυπο υλικό.

Εκθέματα, φωτογραφικό και έντυπο υλικό-κυρίως με ενδημικά είδη της περιοχής -παρουσιάζονται επίσης και στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης(στον οικισμό Ανάληψη Λιβαδειάς).Η λειτουργία του στοχεύει στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού μέσα από παρουσιάσεις και εργασίες πάνω σε θέματα φυσικής κληρονομιάς και περιβάλλοντος.

Η προβολή της παράδοσης και της ιστορικής κληρονομιάς του τόπου μας στηρίζεται στην παρουσία του Δήμου και στην εθελοντική συμμετοχή. Παράγοντες που από μόνοι τους έχουν βέβαια οδηγήσει σε αξιοσημείωτα αποτελέσματα υπάρχουν αλλά δε θεωρούνται αρκετοί για την αναβάθμιση του «πολιτικού γίνεσθαι».Απουσιάζει αισθητά η στήριξη των κεντρικών φορέων ενώ προβλήματα δημιουργεί και η υπάρχουσα θεσμική και διοικητική δομή.

Λαογραφικό Μουσείο

1.3 Δ.Ε.Π.Α.Λ

Η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτισμού και Ανάπτυξης Λιβαδειάς "γεννήθηκε" τον Απρίλιο του 1991 με πρώτη δραστηριότητα τη λειτουργία του **ΞΕΝΙΑ** και μόλις 6 εργαζομένους.

Το 1992 ξεκινά την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στη Λιβαδειά με την ίδρυση μιας πρωτοποριακής δομής για τα Ελληνικά δεδομένα: αρχίζει η λειτουργία του Κέντρου Παιδικής Δημιουργίας και Απασχόλησης (ΚΔΑΠ), γνωστού ως "**Παλιό Σχολειό**" στο Ζαγαρά, που αγκαλιάστηκε και αγαπήθηκε από τα παιδιά και τους μεγάλους.

Το 1993 προστίθενται στις δραστηριότητες της Δ.Ε.Π.Α.Λ. ο Δημοτικός Ραδιοφωνικός Σταθμός **9,51 Λ FM** και το **Δημοτικό Ωδείο** που με τη λειτουργία τους αναβαθμίζουν την πολιτιστική εικόνα της πόλης.

Παράλληλα στον τομέα του πολιτισμού, διευρύνεται η προσφορά της Δ.Ε.Π.Α.Λ. με τις βραβευμένες πανελλαδικά παραστάσεις του **Δημοτικού θεάτρου** και την διοργάνωση των τοπικών εκδηλώσεων: γιορτάζει με λαμπρότητα το **Πάσχα της Λιβαδειάς**, αναβιώνει το παραδοσιακό έθιμο της πόλης "**Γαϊτανάκι**" ενώ τα "**Τροφώνια**" δίνουν στο κοινό της Λιβαδειάς το διαφορετικό τρόπο ψυχαγωγίας και πολιτιστικής δράσης.

Από το 1993 αρχίζει επίσης η αναπτυξιακή δραστηριότητα της Δ.Ε.Π.Α.Λ. με την υλοποίηση **Ευρωπαϊκών προγραμμάτων** (προγράμματα κατάρτισης, HORIZON για άτομα με ειδικές ανάγκες, NOW για την απασχόληση των γυναικών), τα οποία συνεχίζονται ακόμα.

Το καλοκαίρι του 1995 ξεκινά η λειτουργία του Δημοτικού Θερινού Κινηματογράφου "**Σινέ Αρμονία**", καλύπτοντας ένα τεράστιο κενό στην παρουσία της 7^{ης} τέχνης στη Λιβαδειά και προσφέροντας στον κόσμο μαγευτικά καλοκαιρινά βράδια.

Με την ολοκλήρωση των μεγάλων έργων ανάπλασης στην Κρύα, τα αναπαλαιωμένα βιομηχανικά κτίρια αποδίδονται σε χρήσεις. Το 1996 το καφέ-μπαρ "**Νεροτριβή**" έρχεται να προστεθεί στο τουριστικό κομμάτι της Επιχείρησης, ενώ το 1998 ολοκληρώνεται η τουριστική υποδομή με τη λειτουργία του "**Συνεδριακού Κέντρου**" και του εστιατορίου "**Νερόμυλος**".

Από το 2000 η Δ.Ε.Π.Α.Λ. αποκτά το δικό της **Παιδικό Σταθμό** και επεκτείνει τη δραστηριότητα του "**Παλιού Σχολειού**" και στο Συνοικισμό. Επιπλέον στα πλαίσια της κοινωνικής της πολιτικής σε συνεργασία με το ΚΑΠΗ του Δήμου, υλοποιεί από το 1998 το πρόγραμμα "**Βοήθεια στο σπίτι**" για ανήμπορους ηλικιωμένους. Επίσης συμμετέχει μαζί με το Δήμο Λιβαδειάς στη νεοϊδρυθείσα Αστική

Εταιρεία Παραγωγικό και Εκπαιδευτικό Εργαστήρι Α.Μ.Ε.Α. η "ΤΕΧΝΟΕΣΣΑ".

Σήμερα η Επιχείρηση απασχολεί πάνω από 70 εργαζομένους και συμμετέχει δυναμικά τόσο στις δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας και εκπαίδευσης, όσο και στην πολυτομεακή αναπτυξιακή προσπάθεια της Δημοτικής Αρχής.

Σε ό,τι αφορά τα πολιτιστικά δρώμενα τα τελευταία τρία χρόνια η δράση της Δ.Ε.Π.Α.Λ. είναι περιορισμένη. Αυτό οφείλεται σε δύο κυρίως λόγους:

- A) Στην ίδρυση του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου ως ξεχωριστού νομικού προσώπου. Έτσι, μετά από αυτό, τις δραστηριότητες που άλλοτε λάμβαναν χώρα στο Πνευματικό Κέντρο και ανήκαν στην αρμοδιότητα της Δ.Ε.Π.Α.Λ., τώρα τις αναλαμβάνει το Πνευματικό Κέντρο (ως νομικό πρόσωπο).
- B) Στην ανάληψη των πολιτιστικών αρμοδιοτήτων απευθείας από το Δήμο Λιβαδειάς. Τώρα πλέον η Δ.Ε.Π.Α.Λ. δεν είναι εκείνη που διοργανώνει τις πολιτιστικές εκδηλώσεις της Λιβαδειάς. Όμως σε αρκετές περιπτώσεις είναι συνδιοργανωτής με το Δήμο σε κάποια εκδήλωση.

Επίσης, παρελθόν αποτελεί για την πόλη της Λιβαδειάς ο Δημοτικός θερινός κινηματογράφος "Σινέ Αρμονία" ο οποίος ήταν στην δικαιοδοσία της Δ.Ε.Π.Α.Λ. Κάποιο πρόβλημα με το χώρο όπου στεγαζόταν το κτίριο αλλά και ο ανταγωνισμός που υπήρχε τα τελευταία χρόνια με τον ιδιωτικό κινηματογράφο της πόλης ήταν οι βασικότεροι λόγοι διακοπής της λειτουργίας του.

Στην αρμοδιότητα της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτισμού και Ανάπτυξης Λιβαδειάς παραμένουν:

- Το ΞΕΝΙΑ, η Νεροτριβή και ο Νερόμυλος

Το Δημοτικό αναψυκτήριο ΞΕΝΙΑ στις πηγές της Κρύας

- Το Δημοτικό ωδείο με τη νεοσύστατη Δημοτική χορωδία
- Το Δημοτικό ραδιόφωνο που από το Νοέμβριο του 2005 θα στεγάζεται σε νέο κτίριο καθώς στο Πνευματικό Κέντρο όπου και στεγαζόταν, φιλοξενείται πλέον η πανεπιστημιακή σχολή της πόλης.
- Το Κέντρο Παιδικής Δημιουργίας και Απασχόλησης "Παλιό Σχολειό" στο Ζαγαρά και ο Παιδικός Σταθμός στο Συνοικισμό.
- Τα διάφορα προγράμματα (HORIZON, Βοήθεια στο σπίτι κ.ά.)

Νερόμυλος-Συνεδριακό κέντρο Κρύας

1.4 Πανηγύρια-Παζάρια

Το ελληνικό πανηγύρι ούτε ήταν ούτε είναι ό,τι απλώς φαίνεται, δηλαδή, παίξε-γέλασε. Παρά τις επιφυλάξεις που μπορεί να έχουν πολλοί για τη σημερινή του μορφή, ήταν πάντοτε, και παραμένει, μία αληθινή και αδιάψευστη πολιτιστική μαρτυρία.

Πανήγυρης, είναι πάνδημη γιορτή προς τιμήν αγίου, ή επετείου. <<Παν>> και <<άγυρις>> (αγορά). Ταυτόσημη και η λέξη <<αγυρμός>> = συνάθροιση κι απ' αυτήν έχουμε τη λέξη <<αγύρτης>> = επαίτης, απατεών. Όλα αυτά εκ του ρήματος <<αγείρω>> = συναθροίζω, συγκεντρώνω.

Όποιος έχει την υπομονή να λογαριάσει πόσες θρησκευτικές γιορτές και επέτειοι υπάρχουν, καθώς και πόσα πανηγύρια γίνονται στις πόλεις και τα χωριά της χώρας, θα μείνει έκπληκτος. <<Δεν υπάρχει γένος πιο φιλέορτο>>, γράφει ο Στρατής Μυριβήλης, <<από το δικό μας. Ζούμε κάνοντας κάποια γιορτή και περιμένοντας κάποια γιορτή. Θρησκευτική, εθνική ή σπιτική. Ακόμα και για το πρώτο δόντι του μπέμπη φρόντισε ο Ρωμιός να δημιουργήσει γιορτή και ειδική πίτα, μάλιστα, που την ονόμασε "δοντόπιτα". Ο ελληνικός ημεροδείκτης δεν είναι παρά ένα κομπολόι πανηγυριών...>>.

Η ημέρα της γιορτής είναι μέρα ιερή. Η κινητήρια δύναμη της χαράς βρίσκεται μέσα στη φύση του κοινωνικού ανθρώπου. Είναι καθολική και διαρκής επιδίωξη, απαραίτητη για την καλή συγκρότηση κάθε ανθρώπου. Πρόκειται για μία γνώση και εμπειρία της αρχαίας Ελλάδος απ' όπου μας έρχεται τόσο η λέξη, όσο και η πράξη της πανηγύρεως.

Τον καιρό των Ελλήνων... Έτσι αρχίζουν παραδόσεις του ελληνικού λαού που μεταξύ άλλων, περιγράφουν και το πώς φανταζόταν ο λαός τους αρχαίους Έλληνες λίγους αιώνες μετά την παρακμή του αρχαίου κόσμου. Τον καιρό λοιπόν εκείνο, πανήγυρις ήταν συνάθροιση λαού με σκοπό να λάβει μέρος σε μεγάλες θρησκευτικές τελετές που τις συνόδευαν και άλλες εκδηλώσεις, όπως γυμνικοί και μουσικοί αγώνες, οργάνωση αγοραπωλησιών, ρύθμιση διάφορων πολιτικών ζητημάτων και απαγγελίες πανηγυρικών λόγων.

Τα Κάρνεια, τα Ελευσίνια, τα Παναθήναια και βέβαια τα Διονύσια είναι μερικές τέτοιες πανηγυρικές τελετές που τα ίχνη τους φτάνουν ως τις μέρες μας.

Μόνο στην Αττική υπήρχαν τέσσερα Διονύσια: τα μικρά, <<εν αγροίς ή κατ' αγρούς>>, τα Λήναια, τα Ανθεστήρια και τα κυρίως Διονύσια, τα μεγάλα, ή <<κατ' άστου>>. Δεν είναι του παρόντος οι λεπτομέρειες των εορτασμών. Ενδεικτικά μόνο ας αναφερθούν οι πάνδημες πομπές στους αγρούς, οι γιορτές του νέου κρασιού, οι κωμικοί χοροί, οι παραστάσεις δραμάτων στα χωριά από περιοδεύοντες ηθοποιούς, τα

παιχνίδια, τα αστεία, οι προκλήσεις και τα πειράγματα (εξ αμάξης) και φυσικά τα τραγούδια για τον Διόνυσο.

Ο αρχαίος ελληνικός κόσμος ήταν στο έπακρο ανοιχτός και ανταγωνιστικός με περισσότερη δημόσια παρά ιδιωτική ζωή. Στους αιώνες της ανάπτυξης, της ακμής και της παρακμής του, πλάι στα λαμπρά του πνευματικά επιτεύγματα, δημιούργησε και πλήθος δοξασίες και συνήθειες που ρίζωσαν στο πνεύμα του λαϊκού ανθρώπου και όρισαν αποφασιστικά τον τρόπο της σκέψης του. Πολλές από τις αντιλήψεις αυτές επέζησαν στους χριστιανικούς αιώνες παρά τον απηνή πόλεμο της εκκλησίας, που όσο κι αν προσπάθησε να τις ξεριζώσει δεν τα κατάφερε. Στη θέση των αρχαίων θεών και ηρώων, ο λαός τοποθέτησε τους αγίους και τους απέδωσε τις ίδιες σχεδόν ιδιότητες. Αντί του Ποσειδώνα, ο Άγιος Νικόλαος, αντί του Δία στις βουνοκορφές κατοικεί ο προφήτης Ηλίας, οι Νηρηίδες έγιναν νεράιδες κι ο βαρκάρης Χάρων που περνούσε τις ψυχές στον Άδη, έγινε Χάρος. Ο χριστιανισμός κατατρόπωσε σχετικά εύκολα τους μεγάλους θεούς, αλλά οι μικρότεροι δαίμονες αντιστάθηκαν πεισματικά.

Για αιώνες οι Βυζαντινοί δέχονταν, χωρίς αποτέλεσμα, τα αναθέματα και τις απειλές των συγγραφέων και των εκκλησιαστικών πατέρων που έβλεπαν στις διασκεδάσεις και τα πανηγύρια υπολανθάνουσα την παράδοση της παλαιάς θρησκείας. Από τα λόγια, φαντάζεται κανείς πόσο γλεντιστής παρέμενε ο βυζαντινός Δήμος. <<Ενθα όρχησης, εκεί διάβολος>>, γράφει ο Χρυσόστομος, κι ο Κλήμης λέει για τους χορευτές των πανηγυριών ότι δημιουργούσαν <<σάλους ατάκτους και απρεπείς και απαιδεύτους κομιδή>> τα δε τύμπανα και τα κύμβαλα που συνόδευαν τους χορούς: <<απάτης όργανα>>.

Φαίνεται πως τα περισσότερα πανηγυρικά στοιχεία των βυζαντινών χρόνων ήταν στη θέση τους, όπως τα ξέρουμε και τώρα. Ακόμα και οι μεγάλες ειδικές διοργανώσεις της επαρχίας που λέγονταν και λέγονται <<εμποροπανηγύρεις>> ή και <<ζωοπανηγύρεις>> διατηρούν στην ιστορία μία ατμόσφαιρα που νομίζει κανείς πως ενοποιεί τις εποχές και τους αιώνες. Δεν είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς την κίνηση και τη βοή, το μεγάλο πλήθος, τα κόλπα των εμπόρων και τις φωνές των πουλητάδων.

Αν αφαιρέσουμε τα αντικείμενα του παρόντος τεχνολογικού πολιτισμού, οι περιγραφές που μας άφησε π.χ. ο Μέγας Βασίλειος, ή ο Λέων ο Σοφός, ή ο Μιχαήλ Ψελλός, ελάχιστα απέχουν από τον χαρακτήρα των σημερινών εκδηλώσεων.

Στη σημερινή εποχή, τα χωριά, μέσω των τοπικών τους φορέων, διοργανώνουν πανηγύρια όταν γιορτάζει η εκκλησία τους ή κανένα κοντινό ξωκλήσι. Αυτό γίνεται κάθε χρόνο και η διάρκεια του πανηγυριού είναι το πολύ δύο ή τρεις μέρες.

Παλαιότερα, το χωριό που πανηγύριζε δεχόταν χαρούμενο τους ξένους των άλλων χωριών που πήγαιναν εκεί καλοντυμένοι και καβάλα στα άλογα, στολισμένοι με πολύχρωμες μπατανίες και κουβέρτες κι

άλλοι με αυτοκίνητα και άλλα μέσα. Από την παραμονή το απόγευμα στα μαγαζιά του χωριού, γύρω από την πλατεία, στήνονταν οι εξέδρες με τις κομπανίες των λαϊκών οργάνων, πλαισιωμένες με τραγουδίστριες και μεγάφωνα. Ήταν τα χοροστάσια και γενικά οι χώροι ξεφαντώματος του πατροπαράδοτου Ρουμελιώτικου πανηγυριού. Κλαρίνα και βιολιά, σαντούρια, κιθάρες και λαούτα, γλέντι με αθάνατα λαϊκά τραγούδια του τσάμικου και του συρτού. Ήθη και έθιμα, γνήσιοι ντόπιοι Ελληνικοί χοροί με άνδρες και γυναίκες που όλοι μαζί αποτελούσαν ατέλειωτη σειρά, κεράσματα στην ορχήστρα για το πρόσωπο που χορεύει μπροστά και νυφοδιαλέματα: "τον είδα πρώτο στο χορό με το μαντήλι στο λαιμό"³. Όλα αυτά συνέθεταν το πατροπαράδοτο Ρουμελιώτικο πανηγύρι.

Σήμερα διοργανώνονται 2μερα ή 3μερα πανηγύρια στα χωριά γύρω από τη Λιβαδειά από διάφορους τοπικούς φορείς και συλλόγους, ενώ στις κοινότητες που ανήκουν στο Δήμο Λιβαδειάς, βοηθά στη διοργάνωση των πανηγυριών τους και ο Δήμος.

Τα πανηγύρια έχουν μεγάλη απήχηση στον κόσμο, της Λιβαδειάς και των γύρω περιοχών της. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ελκύουν όχι μόνο τους μεγάλους αλλά και τη νεολαία. Όλοι μαζί διασκεδάζουν με τη μουσική και τα τραγούδια γνωστών λαϊκών και δημοτικών τραγουδιστών και της ορχήστρας τους.

Οι εμποροπανηγύρεις στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στη Λιβαδειά υπήρχαν και κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Στη Λιβαδειά πραγματοποιούταν κάθε Σάββατο παζάρι που ήταν από τα μεγαλύτερα της Ρούμελης. Μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους καθιερώθηκαν και οι κατά έτος τελούμενες εμπορικές πανηγύρεις σε πολλές πόλεις της Ελλάδας, οι οποίες γίνονταν σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ανά περιοχή και είχαν ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη του εσωτερικού εμπορίου. Η εμπορική πανήγυρη της Λιβαδειάς γινόταν

³ Γ. Κουτσαβδής. *Όμορφη που είναι η Λιβαδειά*. Αθήνα 1965

την περίοδο του 15 Αυγούστου, ταυτόχρονα με τον εορτασμό της Παναγίας στην πόλη.

Με την πάροδο των χρόνων άρχισε μία αντιπαλότητα μεταξύ του εμπορικού κόσμου της Λιβαδειάς και των αρχών της, κυρίως για το χρόνο τέλεσης της ετήσιας εμποροπανηγυρης. Απόρροια αυτής της αντιπαλότητας ήταν το 1929 το Υπουργείο Οικονομικών να ορίσει μήνα τέλεσης τον Οκτώβριο αντί του Αυγούστου. Το 1950 καθιερώθηκε η εμποροπανηγυρη να τελείτε κάθε χρόνο στις 28 Οκτωβρίου και να έχει διάρκεια μία εβδομάδα.

Για χρόνια η αλλαγή στον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο τέλεσης της εμποροπανηγυρης αποτελούσε χρόνιο αίτημα του εμπορικού κόσμου προς τις αρχές της πόλης. Τελικά το 2003 άλλαξε ο χώρος τέλεσης και ο Δήμος ανάπλασε τον προηγούμενο και δημιούργησε δημοτικό πάρκο. Ο Εμπορικός Σύλλογος Λιβαδειάς θεωρεί ότι το έθιμο που άντεξε στο χρόνο δικαιώνει τη συνέχισή του, κρίνει όμως απαραίτητο να αλλάξει ο χρόνος τέλεσης του, διότι την εποχή που γίνεται έχει καταστροφικές συνέπειες για τον εμπορικό κόσμο της πόλης. Ακόμη, οι συνθήκες τέλεσής του εγκυμονούν κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των κατοίκων, γι' αυτό ο Εμπορικός Σύλλογος Λιβαδειάς προτείνει την αναβάθμισή του, τη μετατροπή του σε ετήσια εμπορική, επαγγελματοβιοτεχνική έκθεση σε τόπο που θα πληροί όρους ασφάλειας και υγείας για τους εκθέτες /εμπόρους και κοινό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ

**ΜΕΓΑΛΗ ΕΜΠΟΡΟΠΑΝΗΓΥΡΙΣ
ΚΑΙ ΖΩΟΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Διάρκειας 7 ημερών

30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ—6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1959

Τελεσθήσεται εις δημοτικόν
χώρον πλατεία πανηγύρεως
(" Α π λ α)

παρά τὸ Γυμνάσιον Λεβαδειάς

Ὁ χώρος θὰ διατεθῆ ἀσκελῆς

Ἡ δημοπρασία τοῦ χώρου θὰ
ἐνεργηθῆ τὴν 29 Σ)βρίου 1959

Εἰς τοὺς ἐμπορευομένους ἐπισκέπτας θέ-
λει παρασχεθῆ πάσα διευκόλυνσις

Παρακαλοῦνται οἱ ἑκ. κ. Δήμαρχοι,
Ἡρόδοτοι Κοινοτήτων καὶ Σιδ. Σιδη-
μάρχαι, ὅπως βώσωσιν εὐρετὰν δημο-
σιότητα τῆς παραύσης

Ἐν Λιβαδειᾷ τῆ 28 Αὐγούστου 1959

Ὁ Δήμαρχος Λεβαδειᾶν

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°:ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

2.1 Έκθεση γελοιογραφίας

Πανελλαδική έκθεση ερασιτεχνών γελοιογράφων στο Λαφύστιο

Ο Μορφωτικός Σύλλογος του Λαφυστίου (των 400 κατοίκων) επαναδραστηριοποιήθηκε το 1995. Δημιουργήθηκε μία θεατρική ομάδα-η Βοιωτική Σκηνή-με αξιόλογη πορεία, που στη συνέχεια επάνδρωσε το Δημοτικό Θέατρο Λιβαδειάς. Μία δεύτερη ομάδα έβαλε σαν στόχο τη διοργάνωση μίας εκδήλωσης με δύο βασικά στοιχεία:την πρωτοτυπία και τη συμμετοχή ανθρώπων από όλη τη χώρα.

1. Έτσι δειλά-δειλά ξεκίνησε το 1996 η 1^η Πανελλαδική έκθεση ερασιτεχνών γελοιογράφων με 18 συμμετοχές και 120 γελοιογραφίες.
 2. Το 1997, η 2^η έκθεση με 25 συμμετοχές και 150 γελοιογραφίες. Ταυτόχρονα υπήρχε και η φιλική συμμετοχή του PLANTU(Le Monde).
 3. Το 1998 για 3^η φορά, με 30 συμμετοχές, 200 γελοιογραφίες και φιλική συμμετοχή του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΚΙΟΚΑ. Επίσης φιλική συμμετοχή με 50 γελοιογραφίες της στήλης <<Φαντάρε πού πας;>> της Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας.
 4. Το 1999-χρονιά που αρχίζει η συνδιοργάνωση με το Δήμο Λιβαδειάς-η 4^η έκθεση με 35 συμμετοχές, 250 γελοιογραφίες και φιλική συμμετοχή του ΧΡΗΣΤΟΥ ΤΟΛΙΑΔΗ(Ποντίκι-Έθνος της Κυριακής).
 5. Το 2000, η 5^η έκθεση με 45 συμμετοχές και 350 γελοιογραφίες. Φιλική συμμετοχή του ΚΥΡ-που με δική του επιθυμία-την επόμενη χρονιά έγινε δημότης Λιβαδειάς.
 6. Το 2001, η 6^η έκθεση με 75 συμμετοχές και 650 γελοιογραφίες. Φιλική συμμετοχή του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΑΡΑΓΚΟΥ. Οι 6 από τις συμμετοχές ήταν από Γαλλία, Βέλγιο και Τουρκία.
- Το Μάιο του 2005 πραγματοποιήθηκε η 10^η έκθεση.

<<Αποτελεί κοινή διαπίστωση, ότι η Έκθεση Γελοιογραφίας που πραγματοποιείται κάθε χρόνο στο Λαφύστιο βρίσκεται σήμερα σε μια από τις πλέον δημιουργικές περιόδους της, που είναι αποτέλεσμα μιας σπουδαίας συλλογικής και συστηματικής προσπάθειας του δήμου Λεβαδέων, του Πνευματικού Κέντρου Λαφυστίου και του Μορφωτικού Συλλόγου Λαφυστίου.

Στις αρχές του 2003 κάναμε το πρώτο βήμα χαράσσοντας μια νέα, διαφορετική πορεία με όραμα και προοπτική, επιστέγασμα της οποίας είναι η λειτουργία του Πανεπιστημίου της Λεβαδείας, το φετινό Σεπτέμβριο. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει την πρωτεύουσα της Βοιωτίας ως πόλη πολιτισμού και καλλιτεχνικής δημιουργίας, ενδυναμώνοντας και ενισχύοντας παράλληλα την άνθιση των τοπικών πολιτιστικών δυνάμεων.

Στα πλαίσια αυτής της δημιουργικής συνεργασίας, θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός, το ότι το "Πανελλήνιο συνέδριο για την Ελληνική Γελοιογραφία" που θα πραγματοποιηθεί τον φετινό Σεπτέμβριο στη Λεβάδεια, θα αποτελέσει μέρος των εορταστικών εκδηλώσεων για τη λειτουργία του Πανεπιστημίου στην πόλη μας.

Φέτος η Έκθεση Γελοιογραφίας στο Λαφύστιο ανοίγει τις πύλες της για να υποδεχθεί 90 Έλληνες και 85 καταξιωμένους δημιουργούς από το εξωτερικό, τα έργα των οποίων αποτελούν ένα πανόραμα της σύγχρονης γελοιογραφίας.

Νοιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω από καρδιάς όλους τους εκλεκτούς συμμετέχοντες και ιδιαίτερα τους κ.κ. Βασίλη Χριστοδούλου και Κώστα Βλάχο, ευχόμενος η δημιουργική καλλιτεχνική τους σκαπάνη να αναδείξει πολιτιστικά κοιτάσματα που παραμένουν ακόμη ανεκμετάλλευτα.>> Δήλωσε ο πρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου Λαφυστίου και Δήμαρχος Λιβαδειάς για την 10^η έκθεση γελοιογραφίας στο Λαφύστιο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

[Ο Βασίλης Χριστοδούλου δουλεύει επαγγελματικά από το 1948. Έχει συνεργαστεί με όλες σχεδόν τις παλαιότερες και σύγχρονες εφημερίδες και με δεκάδες παλαιότερα περιοδικά. Έχει βραβευτεί από το ίδρυμα "Μπότση" για την προσφορά του στην ελληνική γελοιογραφία. Έχει μετάσχει σε άπειρες εκθέσεις γελοιογραφίας, ντόπιες και ξένες αλλά δεν έχει πλουτίσει από τη δουλειά του. Έχει δημοσιεύσει περίπου 135.000 γελοιογραφίες.]

[Ο Κώστας Βλάχος γεννήθηκε στην Αθήνα. Τα πρώτα του σκίτσα τα δημοσίευσε σε προσκοπικά και σχολικά έντυπα. Το 1985 ξεκίνησε τη συνεργασία του με την ΑΘΗΝΑΪΚΗ, ως γελοιογράφος και βοηθός αρχισυντάκτη.

Έχει συνεργαστεί με άπειρα περιοδικά και εφημερίδες.
Έχει διοργανώσει αρκετές διεθνείς εκθέσεις γελοιογραφίας.
Σήμερα ζει στην Αθήνα όπου εκδίδει το περιοδικό ΚΗΦΙΣΟΣ.]

Η εκδήλωση αυτή διοργανώνεται στο Πνευματικό Κέντρο Λαφυστίου. Το παλιό και νυν ανακαινισμένο σχολείο του χωριού. Την έκθεση κάθε χρόνο επισκέπτονται εκατοντάδες άνθρωποι, όχι μόνο από τη γύρω περιοχή αλλά και από ολόκληρη την Ελλάδα. Στο χώρο της έκθεσης λειτουργεί και καφεενεδάκι, όπου δημιουργούνται τα βράδια "πηγαδάκια" με βασικό αντικείμενο τη γελοιογραφία.

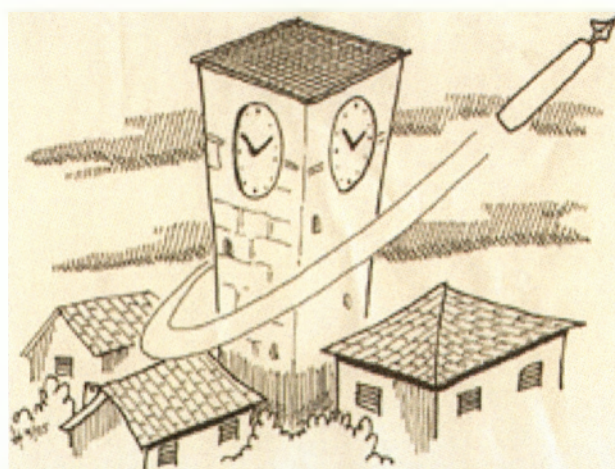
Τμήμα της έκθεσης που πραγματοποιείται κάθε χρόνο στο Λαφύστιο εκτίθεται στη Λιβαδειά το μήνα Σεπτέμβριο κατά τη διάρκεια των πολιτιστικών εκδηλώσεων "Τροφώνια".

2.1.1 Συνέδριο γελοιογραφίας

Στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων <<Τροφώνια 2005>>, ο Δήμος Λεβαδέων διοργάνωσε το Σάββατο 8 και την Κυριακή 9 Οκτωβρίου 2005 το «1ο Συνέδριο για την Ελληνική Γελοιογραφία» που πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο Κρύας, με τη συμμετοχή διακεκριμένων καλλιτεχνών. Με τη διοργάνωση του Συνεδρίου, ο Δήμος Λεβαδέων φιλοδοξεί να αφήσει το δικό του στίγμα και τη δική του συνεισφορά στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου, εκπέμποντας παράλληλα μήνυμα στήριξης και υποστήριξης της πνευματικής δημιουργίας.

Ο Δήμαρχος Λεβαδέων αφού ευχαρίστησε τους καλλιτέχνες - γελοιογράφους, Έλληνες και Ευρωπαίους για τη συμμετοχή τους, τους συνεχάρη για το σημαντικό έργο με το οποίο αναβαθμίζουν και εμπλουτίζουν την πολιτική γελοιογραφία.

Κλείνοντας την ομιλία του ο κ. Δήμαρχος ενημέρωσε τους παριστάμενους, ότι η Δημοτική Αρχή έχει δρομολογήσει όλες αυτές τις ενέργειες που απαιτούνται για τη δημιουργία και λειτουργία ενός «Μουσείου Σκίτσου» στη Λεβάδεια το οποίο θα φιλοξενεί από το επόμενο Φθινόπωρο, το «χθες», το «σήμερα», αλλά και το «αύριο» της Ελληνικής Γελοιογραφίας.

1ο Συνέδριο για την Ελληνική Γελοιογραφία

Χαιρετισμός Δημάρχου Λεβαδέων:

<<Το «1ο Συνέδριο για την Ελληνική Γελοιογραφία» που διοργανώνει ο Δήμος Λεβαδέων με τη συμμετοχή διακεκριμένων καλλιτεχνών, φιλοδοξεί να αφήσει το δικό του στίγμα και τη δική του συνεισφορά στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου, εκπέμποντας παράλληλα μήνυμα στήριξης και υποστήριξης της πνευματικής δημιουργίας.

Στις αρχές του 2003 κάναμε το πρώτο μας βήμα χαράσσοντας μια νέα, διαφορετική πορεία με όραμα και προοπτική, επιστέγασμα της

οποίας είναι η λειτουργία του Πανεπιστημίου της Λεβαδείας τον φετινό Σεπτέμβριο.

Το γεγονός αυτό αναδεικνύει την πρωτεύουσα της Βοιωτίας ως πόλη πολιτισμού και καλλιτεχνικής δημιουργίας, ενδυναμώνοντας και ενισχύοντας παράλληλα την άνθιση των τοπικών πολιτιστικών δυνάμεων.

Ο Δήμος Λεβαδέων σε συνεργασία με το Πνευματικό Κέντρο Λαφυστίου και τον Μορφωτικό Σύλλογο Λαφυστίου, απλόχερα ενθαρρύνει και στηρίζει τέτοιας μορφής καλλιτεχνικές και πνευματικές παρεμβάσεις και δραστηριότητες, διευρύνοντας τους ορίζοντες και το πεδίο δράσης και προσφοράς των καλλιτεχνών γελοιογράφων στην κοινωνία και τους πολίτες.

Η γελοιογραφία μέσω του ανατρεπτικού και βαθιά πολιτικού χαρακτήρα της αναδεικνύει τον ουσιαστικό παρεμβατικό ρόλο στη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Ο κοινωνικός ρόλος της γελοιογραφίας ανάγεται στα βάθη του χρόνου. Από πολύ παλιά μας έρχονται εικόνες με γελοιογραφική πρόθεση. Η ανάγκη του ανθρώπου από τη μια να ξορκίσει τα κακά ρίχνοντας άπλετο χαμόγελο και από την άλλη να φτάσει στον πυρήνα της αλήθειας των πραγμάτων, μετουσίωσε τη γελοιογραφία σε τέχνη, η οποία στη μακραίωνη πορεία της συνδέθηκε ιδιαίτερα με μια άλλη τέχνη, την πολιτική. Το πινέλο, η πένα, το μολύβι, το οποιοδήποτε εργαλείο του σκιτσογράφου - γελοιογράφου όταν εκφραστούν και χρησιμοποιηθούν σωστά και τολμηρά, μπορούν να αποδειχθούν πολύ ισχυρά όπλα.

Αφού ευχαριστήσω ολόψυχα τους καλλιτέχνες - γελοιογράφους, Έλληνες και Ευρωπαίους που με τη συμμετοχή τους κατέστησαν δυνατή την πραγματοποίηση αυτού του Συνεδρίου και τους συγχαρώ από καρδιάς για το σημαντικό έργο τους με το οποίο αναβαθμίζουν και εμπλουτίζουν την πολιτική γελοιογραφία, τους εύχομαι να έχουν έμπνευση και δύναμη, για να δημιουργούν και να προσφέρουν για πολλά ακόμα χρόνια έργο ποιοτικό, κριτικό και διεισδυτικό.

Εμείς από την πλευρά μας ως Δημοτική Αρχή έχουμε δρομολογήσει όλες αυτές τις ενέργειες που απαιτούνται για τη δημιουργία και λειτουργία ενός «Μουσείου Σκίτσου» στη Λεβάδεια το οποίο με τη δική σας βοήθεια και συμπαράσταση θα φιλοξενεί από το επόμενο Φθινόπωρο, το «χθες», το «σήμερα», αλλά και το «αύριο» της Ελληνικής Γελοιογραφίας>>.

2.2 Τα Τροφώνια

Στην Αρχαία Ελλάδα κάθε πόλη διοργάνωνε μία ή περισσότερες τοπικές γιορτές προς τιμή κάποιου θεού ή ήρωα ή για να γιορτάσει κάποια επέτειο. Οι γιορτές ήταν μια προσπάθεια πολιτιστικής ανάπτυξης και είχαν το χαρακτήρα της κοινής δημιουργικής πρόθεσης. Οι αθλητικοί και ποιητικοί αγώνες, οι θεατρικές παραστάσεις, η ένταση της άμιλλας, ήταν ερεθίσματα για πολιτιστική άνοδο. Οι διάφοροι τοπικοί ή πανελλήνιοι αγώνες διοργανώνονταν από την άνοιξη μέχρι το φθινόπωρο, αλλά οι περισσότεροι διοργανώνονταν το καλοκαίρι. Στους αγώνες, όχι μόνο στους πανελλήνιους αλλά και στους τοπικούς, συμμετείχαν αθλητές και από μακρινά μέρη. Στην επιγραφή IG VII 49 διαβάζουμε ότι κάποιος αθλητής [λείπουν οι πρώτοι στίχοι της επιγραφής με το όνομα του αθλητή] πήρε μέρος στα <<Ολύμπια εν Πείση, Πύθια εν Δελφοίς, Τροφώνια εν Λεβαδεία, Νέμεα εν Άργει, Παναθήναια εν Αθήνας (...) Καπιτώλια εν Ρώμη, σεβαστά εν Νεαπόλει>>.

Στη Λεβάδεια γίνονταν δύο μεγάλες τοπικές γιορτές: τα Τροφώνια (τα οποία αντλούν το όνομά τους από τον ήρωα Τροφώνιο) και τα Βασίλεια.

[Σύμφωνα με τους πλούσιους Βοιωτικούς μύθους ο Τροφώνιος ήταν ένας ήρωας της Λιβαδειάς ο οποίος κατείχε το γνωστό σε όλο τον τότε κόσμο της αρχαιότητας μαντείο. Υπάρχουν πάρα πολλές εκδοχές για το γενεαλογικό δέντρο του Τροφωνίου. Μία εκδοχή τον θέλει να είναι γιος του Απόλλωνα και της Επικάστης και αδελφός του Αγαμήδη. Άλλη εκδοχή αναφέρει ότι είναι γιος του Βάκχου και της Περσεφόνης. Ο Τροφώνιος είχε δύο παιδιά, τον Άρκανδρο και την Έρκυνα. Ο Τροφώνιος μαζί με τον αδελφό του Αγαμήδη, ήταν από τους καλύτερους αρχιτέκτονες. Σε αυτούς αποδίδεται η κατασκευή σημαντικών κτιρίων. Το σπίτι του Αμφιτρύωνα στη Θήβα, ο ναός του Ποσειδώνα έξω από τα Μαντίνεια, ο ναός του Απόλλωνα στους Δελφούς, ο θησαυρός του Αυγία στην Ηλιδα, ο θησαυρός του Υριέα στη Λιβαδειά, το ιερό του Απόλλωνα στις Παγασές και άλλα αξιόλογα κτίρια σε πολλές πόλεις, θεωρούνται έργα τους.

Σύμφωνα πάντα με τους τοπικούς μύθους, όταν τα δύο αδέρφια κατασκεύασαν το κτίριο όπου αποθήκευε το θησαυρό του ο Υριέας στη Λιβαδειά, άφησαν σκόπιμα μία κρυφή είσοδο για να μπορούν να μπαίνουν κρυφά μέσα και να παίρνουν διάφορα κομμάτια από τον κρυμμένο θησαυρό του Υριέα. Ο Υριέας ο οποίος αντιλήφθηκε ότι κάποιοι του έκλεβαν κρυφά το χρυσό του, έστησε παγίδα και έπιασε τον Αγαμήδη. Για να μην τον αναγνωρίσει ο Υριέας, ο Τροφώνιος του έκοψε το κεφάλι το οποίο πήρε μαζί του και εξαφανίστηκε σε ένα χάσμα, το γνωστό βάθρο του Αγαμήδους στο άλσος της Λιβαδειάς. Από την περίοδο αυτή ο Τροφώνιος θεοποιήθηκε, ίδρυσε το γνωστό μαντείο με το όνομά του, του οποίου η φήμη ξεπέρασε τα όρια της Ελλάδας. Το

μαντείο του Τροφωνίου βρισκόταν μέσα στο άλσος της Λιβαδειάς, πλακισωμένο με ένα ναό και ένα περίφημο άγαλμα το οποίο ήταν έργο του Πραξιτέλη.]

Τα Τροφώνια τα διοργάνωναν οι Λεβαδίς προς τιμή του Τροφωνίου ενώ τα Βασίλεια τα διοργάνωνε το Κοινόν των Βοιωτών προς τιμή του Δία βασιλιά. Οι αγώνες καθιερώθηκαν μετά τη νίκη των Θηβαίων κατά των Σπαρτιατών στα Λεύκτρα (371π.Χ.).Σαν τόπο διεξαγωγής των αγώνων διάλεξαν τη Λεβάδεια γιατί από εκεί είχε έρθει ο αγγελιοφόρος στα Λεύκτρα, πριν αρχίσει η μάχη και έφερε τη χαρούμενη είδηση, ότι το Τροφώνιο μαντείο της Λεβάδειας προφήτεψε τη νίκη των Θηβαίων.

Τα Βασίλεια που περιελάμβαναν αγώνες γυμνικούς, μουσικούς και ιππικούς, απορρόφησαν αργότερα την εορτή των Τροφωνίων.

Τα Βασίλεια μιμήθηκε ο Αλέξανδρος ο Γ΄ που συνέστησε ίδια γιορτή στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Οι αγώνες γίνονταν κατά το μήνα Σεπτέμβριο, έπαιρναν μέρος αθλητές απ' όλη την Ελλάδα και είχαν αποκτήσει διεθνή χαρακτήρα.

Τα Βασίλεια ή Τροφώνια υπήρξαν μία από τις γνωστότερες εορτές στην Αρχαία Ελλάδα.

Για τα Βασίλεια κάνει λόγο και ο Πλούταρχος στις Ερωτικές Διηγήσεις. Γράφει ότι ο Ορχομένιος Στράτων ερωτεύθηκε την όμορφη Αριστόκλεια απ' τον Αλιάρτο, όταν την είδε τυχαία να λούζεται στην Κρήνη της Έρκυνας. Η Αριστόκλεια λουζόταν <<γιατί θα έπαιρνε μέρος ως κανηφόρος στην πομπή που θα γινόταν προς τιμήν του Διός Βασιλέως>>.

Οι γιορτές άρχιζαν μέσα σε μία ατμόσφαιρα ειρηνικής συνύπαρξης και θρησκευτικής κατάνυξης. Στην πομπή με την πανηγυρική πορεία και την πάνδημη συνοδεία, οι κανηφόρες μετέφεραν τα κάνιστρα με τα απαραίτητα για τις ιεροτελεστίες στο βωμό της θεότητας. Οι δεήσεις των ιερέων, τα θυμιάματα [λιβάνι ανακατεμένο με μέλι και σιτάρι] που τα έκαιγαν στο βωμό, οι θυσίες, οι σπονδές και οι προσευχές στο βωμό και στο ναό, ήταν η έκφραση της ευγνωμοσύνης τους προς τη θεότητα. Στην πομπή έδιναν τον τόνο οι αυλητές που έπαιζαν το προσόδιον. Όταν πλησίαζαν το βωμό και το ναό σταματούσαν και έψαλαν τον ύμνο με συνοδεία κιθάρας.

Όσοι θυσίαζαν στο βωμό τις μέρες της γιορτής συνήθιζαν να καλούν μερικούς φίλους. Όμως τους φίλους συνήθιζαν ν' ακολουθούν σαν σκιές και δικοί τους φίλοι και το κρέας γινόταν ανάρπαστο. Δεν έμενε τίποτα για εκείνους που είχαν προσφέρει τη θυσία <<πλην καπνού και θορύβου μετέχοντας>>.Για όσους θυσίαζαν στους Δελφούς έλεγαν περιπαικτικά:<<όποιος θυσίασε στους Δελφούς ψωνίζει κρέας για να φάει>>.Έκαιγαν στο βωμό ένα μέρος από τα σφάγια που θυσίαζαν για να ευφρανθούν με την κνίσα οι θεοί. Μερικοί έκαιγαν ό,τι δεν έτρωγαν αυτοί, δηλαδή το ακρονούρι και τη χολή, ενώ τα υπόλοιπα ήσυχα τα καταβρόχιζαν.

Οι βουλευτές τις μέρες της γιορτής έπαιρναν μέρος σε δημόσια συνεστίαση. Ο κρατήρας με το κρασί ήταν <<πηγή φιλοφροσύνης

άφθονος και μέτρον έχουσα της απολαύσεως την όρεξιν>>.Από τα δημόσια δείπνα δεν έλειπε το λατρευτικό στοιχείο. Αρχιζαν με σπονδές και παιάνες. Αλλά και το ψυχαγωγικό στοιχείο δεν έλειπε. Με μισθωμένες αυλιτρίδες και τραγουδίστριες οι πατέρες της πόλης το διασκέδαζαν. Όμως το κρασί, οι αυλιτρίδες και οι τραγουδίστριες δεν ήταν εγγυητήρια άψογης συμπεριφοράς. Οι ασχήμιες και τα έκτροπα κατά τη διάρκεια του δείπνου, στην κυριολεξία έδιναν και έπαιρναν. Πολλές φιλονικίες άναβαν και κυνικές βρισιές εκστομιζονταν <<ου κατ' αλλήλων μόνον, αλλά και κατά των τραπεζοκόμων και κατά των εστιώντων>>⁴.

Οι γιορτές συνήθως διαρκούσαν δύο ή τρεις μέρες και τελείωναν με τους αθλητικούς και ποιητικούς αγώνες. Για τους νέους, προπαντός της κατώτερης τάξης, η νίκη σε κάποιο άθλημα ήταν καθοριστική, γιατί τους έβγαζε από την ανωνυμία. Το αγαπημένο άθλημα των Βοιωτών ήταν η πάλη. Η πυγμαχία ικανοποιούσε τα σκληρά γούστα και διεξαγόταν μέσα σ' ένα καταιγισμό από κλωτσιές, κεφαλιές και γροθιές. Οι πυγμαχοί κάλυπταν τις παλάμες και τους καρπούς των χεριών με ενισχυμένους ιμάντες από σκληρό δέρμα. Παλαιότερα τύλιγαν μόνο τις παλάμες με μαλακούς ιμάντες από νωπό βοδινό δέρμα.

Στα νεότερα χρόνια τα Τροφώνια είναι μία σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων που λαμβάνουν χώρα στη Λιβαδειά κάθε χρόνο την περίοδο από τα τέλη Αυγούστου μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου. Στο διάστημα αυτό πραγματοποιούνται φεστιβάλ και συναυλίες από τοπικούς μουσικούς και συγκροτήματα αλλά πολύ περισσότερο από γνωστούς καλλιτέχνες μουσικούς και συγκροτήματα πανελληνίας εμβέλειας. Δίνονται θεατρικές παραστάσεις τόσο από ερασιτέχνες ηθοποιούς, όσο και από γνωστούς θιάσους που έρχονται να προβάσουν το έργο τους από κάθε μέρος της χώρας. Διοργανώνονται διήμερα παραδοσιακών χορών και χορευτικές παραστάσεις γενικότερα. Γίνονται εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας αλλά και τοπικών-παραδοσιακών προϊόντων. Τέλος, για τους μικρούς φίλους πραγματοποιούνται παιδικές εκδηλώσεις και ψυχαγωγικά σόου.

Τα Τροφώνια αποτελούν πόλο έλξης για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής και των γειτονικών νομών.

Οι πολιτιστικές εαυτές εκδηλώσεις γίνονται κυρίως στο ανοικτό πέτρινο θέατρο της Κρύας, το οποίο κατασκευάστηκε το 1987 και έχει χωρητικότητα 1500 θέσεις, που βρίσκεται μέσα σε φαράγγι εξαιρετικού φυσικού κάλλους στη νότια άκρη της πόλης. Η μοναδική ακουστική και η ιδιαίτερη αρχιτεκτονική του θεάτρου-που εναρμονίζεται απόλυτα με το φυσικό περιβάλλον-το καθιστούν έναν από τους καταλληλότερους χώρους πολιτιστικών εκδηλώσεων που μπορεί να βρει κανείς στην Ελληνική επαρχία. Όταν εκτιμάται ότι σε κάποια συναυλία ο αριθμός των θεατών θα υπερβεί τη χωρητικότητα του θεάτρου, η συναυλία

⁴ Α. Γιαννακούρου, η Αρχαία Λεβάδεια, Πνευματικό Κέντρο Δ. Λεβαδέων 1997

διοργανώνεται στο Δημοτικό στάδιο. Επίσης εκδηλώσεις των Τροφώνιων γίνονται στις δύο κεντρικές πλατείες της πόλης που ενώνονται με πεζόδρομο αλλά και σε πλατείες των συνοικιών.

2.2.1 Πρόγραμμα & οικονομικά στοιχεία Τροφώνιων 2005

Κάθε χρόνο το μήνα Σεπτέμβριο ο Δήμος Λεβαδέων διοργανώνει τις καθιερωμένες εκδηλώσεις με τίτλο <<Τροφώνια>> με πολιτιστικό, μορφωτικό και ψυχαγωγικό περιεχόμενο που συντελούν στην περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση του επιπέδου ζωής των δημοτών του και προάγουν τα πολιτιστικά και πνευματικά ενδιαφέροντα των δημοτών του και κυρίως της νεολαίας, καθώς και τιμητικές εκδηλώσεις σε πρόσωπα που συνέβαλαν στην πολιτιστική ανάπτυξη και προβολή του Δήμου.

Το δημοτικό συμβούλιο Λεβαδέων αποφάσισε στις 9 Σεπτεμβρίου 2005 τη διάθεση εγγεγραμμένης πίστωσης ύψους 60.000,00 ευρώ, σε βάρος του Κ.Α 15/6471.002 του σκέλους των εξόδων προϋπολογισμού χρήσεως 2005 με τίτλο <<Πολιτιστικές εκδηλώσεις Τροφώνια>>, για την κάλυψη των δαπανών πραγματοποίησης των πολιτιστικών εκδηλώσεων <<Τροφώνια 2005>>.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων που θα πραγματοποιηθούν μέσα στα πλαίσια των <<Τροφώνιων 2005>> είναι το ακόλουθο:

Τρίτη 6 Σεπτεμβρίου 2005-Ανοιχτό θέατρο Κρύας-9.00 μ.μ.

Θεατρική παράσταση <<Η δωδέκατη νύχτα>> του Ο. Σαίξπηρ από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Ρούμελης.

Συμφωνηθέν ποσό 3.000 ευρώ συν Φ.Π.Α.

[Με το πασίγνωστο έργο, η "Δωδεκάτη Νύχτα" του Ουίλιαμ Σαίξπηρ από το ΔΗΠΕΘΕ ΡΟΥΜΕΛΗΣ, ανοίγει στις 6/9/2005 η αυλαία των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Λεβαδέων «ΤΡΟΦΩΝΙΑ 2005». Πρόκειται για ένα έργο που διαπραγματεύεται την αγάπη, την εξουσία, την πίστη για ζωή. Ο Σαίξπηρ δεν σχολιάζει και δεν φιλοσοφεί τη ζωή, απλά γίνεται ο ίδιος μια γέφυρα που ενώνει ανθρώπους και συναισθήματα, σε ένα κόσμο όπου δεν υπάρχει απογοήτευση και θλίψη αλλά μια ζωντανή κωμωδία, γεμάτη απρόοπτα, πλοκή και γέλιο. Φυσικά, ο έρωτας έχει τον πρώτο λόγο.

Ο Σαίξπηρ έγραψε τη "Δωδεκάτη Νύχτα" ανάμεσα στα 1600 και 1601. Είναι η τελευταία από τις τρεις ώριμες κωμωδίες του (προηγήθηκαν το "Πολύ Κακό για το Τίποτα" και το "Όπως σας αρέσει"), παρά το γεγονός ότι εστιάζει στο θέμα του έρωτα, όπως συνέβη και στις δύο πρώιμες κωμωδίες του "Η κωμωδία των παρεξηγήσεων" και "Το ημέρωμα της στρίγγλας".

Η "Δωδεκάτη Νύχτα" γράφτηκε με σημείο αναφοράς τις δώδεκα μέρες από την αρχή του εορτασμού των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. Δώδεκα μέρες κρατάνε οι γιορτές των Καθολικών και στο τελείωμα αυτών των εκδηλώσεων καλωσορίζουν τον Καρνάβαλο. Οι δώδεκα μέρες του εορτολογίου γι' αυτούς κλείνανε με μεγάλες γιορτές σε όλη την Αγγλία και τη θεωρούσαν μια Διονυσιακή μέρα.

Όλοι μεταμφιέζονται και διασκεδάζουν με πολύ ποτό και χορό. Αυτή την έκσταση που έζησε εκείνα τα χρόνια ο Σαίξπηρ προσπάθησε να την περάσει στη δική του "Δωδεκάτη Νύχτα" με ανθρώπους που ζουν και τρέφονται από τον έρωτα. Με ανθρώπους που μεταμφιέζονται σε κάποιους άλλους με σκοπό να κερδίσουν την αγάπη τους. Ο βασικός άξονας πάντα ήταν ο άνθρωπος πάσχων, ο άνθρωπος ο γήινος, ο

άνθρωπος με τις αδυναμίες και τα λάθη του, που ψάχνει να βρει το δρόμο και τη λύτρωσή του.

Μέσα από το παιχνίδισμα του έρωτα και της πλοκής, του αναπάντεχου και του προσδοκώμενου καυτηριάζει ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της εποχής του, που είναι και πρόβλημα της δικής μας εποχής, τον κομφορμισμό. Ταυτόχρονα, παρουσιάζει -όπως πάντα- τον έρωτα ως αιτία βασάνων, ενώ ασκεί έντονη κριτική στη μωρία της φιλοδοξίας.

Ο Μαλβόλιος λειτουργεί ως σύμβολο του καθωσπρετισμού και της πλεκτάνης, καθώς ο Σαίξπηρ απογυμνώνει μπροστά στο κοινό τη διαφορά του φαίνεσθαι και του είναι. Η Βιόλα μεταμφιέζεται σε άντρα με σκοπό να κερδίσει τον έρωτα του Δούκα, που είναι ερωτευμένος με την Ολίβια. Ο Φέστας, ο κλασικός τρελός του Σαίξπηρ, λέει χιλιάδες αλήθειες, προκαλεί αποκάλυπτα αλλά ποτέ δε λαμβάνεται σοβαρά ο λόγος του.

Το μαεστρικό παιχνίδι του Σαίξπηρ συνεπαίρνει όλο τον κόσμο μιας και τον κάνει μάρτυρα της πλοκής. Έτσι και οι δεκατέσσερις ήρωες του έργου έχουν έναν κοινό μάρτυρα: το κοινό. Η πλοκή της "Δωδεκάτης Νύχτας" έχει αρχή, μέση και τέλος.

Ένα τέλος ευχάριστο για το θεατή -σχεδόν λυτρωτικό- μιας και η αγάπη και η αλήθεια αποκαθιστούν κάθε πληγή και κάθε μισαλλοδοξία. Το πάρε - δώσε με τις αλήθειες του Σαίξπηρ λειτουργεί προς όφελος όλων των ανθρώπων, διότι η μαγεία του λόγου του σκεπάζει κάθε ανίερη και δόλια σκέψη.

Η ταυτότητα της παράστασης:

Μετάφραση: Ερρίκος Μπελιές, Σκηνοθεσία: Νίκος Χαραλάμπους, Σκηνικά: Αριάδνη Βοζάνη, Κοστούμια: Πηνελόπη Συρογιάννη, Μουσική: Μιχάλης Χριστοδουλίδης.

Διανομή:

Σερ Τόμπυ: Χρίστος Βαλαβανίδης, Ορσίνο: Γιώργος Λέφας, Σερ Αντριου: Τάσος Παλαντζίδης, Μαλβόλιο: Πάνος Σκουρολιάκος, Ολίβια: Δήμητρα Χατούπη, Βενέδικτος: Εύα Βάρσου, Σεμπάστιαν: Χρήστος Γεωργαλής, Μαρία: Χαρά Ζησιμάτου, Φάμπιο: Δημήτρης Θεοδώρου, Φέστα: Μιχάλης Καλαμπόκης, Καπετάνιος: Σπύρος Σαραφιανός, Κούρο: Περικλής Τσαμαντάνης, Βιόλα: Νιόβη Χαραλάμπους.]

8-18 Σεπτεμβρίου 2005-Θολωτό Κρύας-8.30 μ.μ.

Έκθεση εργαστηρίων βυζαντινής εικόνας Ι.Ν. Μητροπόλεως, Ι.Ν. Ευαγγελιστρίας & Ι.Ν. Μεγάλης Παναγίας Θηβών

Κυριακή 11 Σεπτεμβρίου 2005-Κεντρική πλατεία Λιβαδειάς-11.00 π.μ.

Εκδήλωση μνήμης για το θάνατο των 10 πατριωτών στις 10-9-1943 και των 7 πατριωτών που "έπεσαν" την ημέρα της συνθηκολόγησης

Κυριακή 11 Σεπτεμβρίου 2005-Ανοιχτό θέατρο Κρύας-9.00 μ.μ.
Θεατρική παράσταση <<Ο Χριστός ξανασταυρώνεται>> του Ν. Καζαντζάκη με τον Στράτο Τζώρτζογλου
Τιμή εισιτηρίου 10 ευρώ
Συμφωνηθέν ποσό 8.000 ευρώ συν Φ.Π.Α.

12-18 Σεπτεμβρίου 2005-Περίπτερο γελοιογραφίας-9.00 μ.μ.
10η Έκθεση γελοιογραφίας με τη συμμετοχή 170 δημιουργών από την Ελλάδα και το εξωτερικό

13-20 Σεπτεμβρίου 2005-Συνοικίες-6.30 μ.μ.
Παραστάσεις θεάτρου σκιών-Καραγκιόζη:13/9 Ρωμείο, 14/9 Ανάληψη, 15/9 Λαφύστιο, 16/9 Αγ. Παρασκευή, 17/9 Αγ. Νικόλαος, 18/9 Αγ. Γεώργιος, 19/9 Αγ. Μελέτιος, 20/9 Ευαγγελίστρια
Συμφωνηθέν ποσό 2.200 ευρώ συν Φ.Π.Α.

15&18 Σεπτεμβρίου 2005-Λαφύστιο&Αγ. Νικόλαος (Ζαγαράς)-9.00 μ.μ.
Συναυλίες με την ορχήστρα του Γιώργου Κοσμίδη: 15/9 Λαφύστιο και 18/9 Αγ. Νικόλαος(Ζαγαράς)

Πέμπτη 15 Σεπτεμβρίου 2005-Ανοιχτό θέατρο Κρύας-8.30 μ.μ.
Συναυλία για βιολί και πιάνο με την Luminita-Anca Macavei και τον Αθανάσιο Γκρόζα
Συμφωνηθέν ποσό 450 ευρώ συν Φ.Π.Α.

15-17 Σεπτεμβρίου 2005-Ισόγειο Νερόμυλου
Έκθεση:<<Γνωριμία με το Παλιό Σχολείο>>,παρουσίαση της 13χρονης πορείας του Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με δραστηριότητες, υλικά και φωτογραφίες από όλους τους τομείς ενασχόλησης.

16-22 Σεπτεμβρίου 2005-Κεντρική πλατεία Λιβαδειάς-8.00μ.μ.
Έκθεση φωτογραφίας του Ιδρύματος Καλών Τεχνών του Τμήματος Δημιουργικής Φωτογραφίας της Ι.Μ.Θ.Λ.

Κυριακή 18 Σεπτεμβρίου-Πλατεία Αγ. Μελετίου-9.45 π.μ.
Εκδήλωση μνήμης <<83 χρόνια από τη Μικρασιατική καταστροφή>>

Σάββατο 24 Σεπτεμβρίου 2005-Δημοτικό στάδιο Λιβαδειάς-9.00. μ.μ.
Συναυλία με τον Γιάννη Κότσιρα και τους Ραλία Χρηστίδου, Μανόλη Φάμελο
Τιμή εισιτηρίου 12 ευρώ
Συμφωνηθέν ποσό 23.220 συν Φ.Π.Α.

23-24 Σεπτεμβρίου 2005-Πεζόδρομος Κρύας-10.00 π.μ.

Καλλιτεχνικό εργαστήριο εκμάθησης ζωγραφικής για παιδιά <<Ένας αρχαίος μύθος>>

Συμφωνηθέν ποσό 4.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

Δευτέρα 26 Σεπτεμβρίου 2005-Κεντρική πλατεία Λιβαδειάς-8.00 μ.μ.

Συναυλία Δημοτικού Ωδείου Λιβαδειάς <<Αφιέρωμα στο ρεμπέτικο τραγούδι>>

Τετάρτη 28 Σεπτεμβρίου 2005-Ανοιχτό θέατρο Κρύας-8.00 μ.μ.

Θεατρική παράσταση <<Ρωμαίος και Ιουλιέτα>> από την Παιδική Θεατρική Σκηνή του Δημοτικού Θεάτρου Λιβαδειάς

Πέμπτη 29 Σεπτεμβρίου 2005-Συνεδριακό κέντρο Κρύας-8.00 μ.μ.

Εγκαίνια προτομής Θεόδωρου Λαζαρή από το γλύπτη κ. Σπύρο Γουργιώτη

30/9-1/10 Συνεδριακό κέντρο Κρύας-5.30 μ.μ.

Συμπόσιο Εθελοντικών Οργανώσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης και κίνημα των πολιτών στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

Στα πλαίσια του συμποσίου θα λειτουργήσει έκθεση φωτογραφίας από την ομάδα Έρευνας και Διάσωσης Βοιωτίας από 20/9 έως 1/10.

Κατά την πραγματοποίηση των εκδηλώσεων των Τροφωνίων 2005, πέρα από τις συμφωνημένες, βάσει συμφωνητικών αμοιβές των καλλιτεχνικών σχημάτων ενδεικτικά θα προκύψουν και δαπάνες αμοιβής για την ηχητική και φωτιστική κάλυψη ορισμένων εκδηλώσεων, δαπάνες προμήθειας των ενημερωτικών εντύπων (προγράμματα) και των τιμητικών προσκλήσεων καθώς και των εισιτηρίων, δαπάνες ενοικίασης γεννητριών για την ηλεκτρική παροχή για μουσικές συναυλίες, δαπάνες ενοικίασης καθισμάτων για την παρακολούθηση εκδηλώσεων στην κεντρική πλατεία και διάφορες λειτουργικές δαπάνες για την πραγματοποίηση των εγκαινίων, συμποσίων που περιλαμβάνονται στις εκδηλώσεις.

2.3 Το Γαϊτανάκι

Είναι μία σειρά παραδοσιακών καρναβαλικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται στη Λιβαδειά κατά τη διάρκεια του τριωδίου. Έλκουν την καταγωγή τους από προηγούμενους αιώνες και τηρούνταν μέχρι και μετά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο. Το έθιμο αναβιώνει τα τελευταία χρόνια. Η αναβίωσή του συνάντησε εξαιρετική υποδοχή από τον κόσμο της περιοχής, που συμμετείχε με ενθουσιασμό τόσο στη διοργάνωση, όσο και στην ίδια τη γιορτή, θεωρώντας το αφορμή για ατελείωτο γλέντι και διασκέδαση. Το Γαϊτανάκι οργανώνεται από τους "Φίλους του Καρναβαλιού της Λιβαδειάς" (σύλλογος ο οποίος ιδρύθηκε το 1991) με τη συμμετοχή και την ενίσχυση του Δήμου.

Οι γιορτές ξεκινούν με το άναμμα της φωτιάς σε κάθε γειτονιά της Λιβαδειάς. Οι Λιβαδίτες ανάβουν φωτιά στις πλατείες των συνοικιών και γλεντούν γύρω της, χορεύοντας, τραγουδώντας και αναφέροντας ντόπια πειραχτικά στιχάκια. Το σκηνικό συμπληρώνει το άρμα του Δήμου το οποίο μοιράζει στον κόσμο σουβλάκια και άφθονο κρασί, τονώνοντας το κέφι και τη διασκέδαση. Μαζί με κάθε γειτονιά γλεντάει κι ολόκληρη η πόλη, στους ρυθμούς της παραδοσιακής Λιβαδεϊκής Αποκριάς.

Η κορύφωση των εκδηλώσεων της γιορτής πραγματοποιείται την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς. Τότε, γίνεται παρέλαση αρμάτων και ομάδων από τις γειτονιές της πόλης, σχολεία, συλλόγους και παρέες, οι οποίοι μασκαρεμένοι πλέκουν το γαϊτανάκι τους με χορούς και παντομίμες, διασχίζοντας τους κεντρικούς δρόμους της Λιβαδειάς. Η παρέλαση τερματίζει στην πλατεία Λάμπρου Κατσώνη. Εκεί γίνεται βράβευση των τριών καλύτερων ομάδων με χρηματικά έπαθλα που χορηγούνται από διάφορους φορείς της πόλης και στη συνέχεια ακολουθεί γλέντι με δημοτικούς και λαϊκούς οργανοπαίκτες.

Γαϊτανάκι στην κεντρική πλατεία

Οι αποκριάτικες γιορτές ολοκληρώνονται την Καθαρά Δευτέρα όπου διοργανώνονται παραδοσιακά κούλουμα στο λόφο του Αη-Λια. Εκεί στην εξοχή με την υπέροχη θέα στη Λιβαδειά, τον Ελικώνα και τον Παρνασσό, γίνεται το πέταγμα του χαρταετού και ακολουθεί γλέντι με παραδοσιακούς νησίσιμους μεζέδες, κρασί, τραγούδια και χορούς.

2.3.1 Οικονομικά στοιχεία για το Γαϊτανάκι 2005

Ο Δήμος Λεβαδέων σε συνεργασία με το Σύλλογο Καρναβαλιστών διοργάνωσε και φέτος τις αποκριάτικες εκδηλώσεις «ΓΑΪΤΑΝΑΚΙ 2005» από 18 Φεβρουαρίου έως 14 Μαρτίου 2005.

Το δημοτικό συμβούλιο Λεβαδέων αποφάσισε στις 9 ΜΑΡΤΙΟΥ 2005 τη διάθεση εγγεγραμμένης πίστωσης ύψους 5.000,00 ευρώ σε βάρος του Κ.Α. 15-6471.003 του σκέλους των εξόδων προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2005, προκειμένου να καλυφθεί μέρος των δαπανών των αποκριάτικων εκδηλώσεων του Δήμου Λεβαδέων <<Γαϊτανάκι 2005>>, οι οποίες αφορούν έντυπα προγράμματος, αφίσες, προμήθεια νηστίσιμων για την Καθαρά Δευτέρα, υλικά για την κατασκευή αρμάτων, πανό και φωτογραφιών.

2.4 Το Πάσχα

Το χαρακτηριστικότερο έθιμο της πόλης είναι το πολύ γνωστό “Πάσχα της Λιβαδειάς”, που συνεχίζει την παράδοση του Ρουμελιώτικου Πάσχα. Η Λιβαδειά εκτός από τις φυσικές της ομορφιές, φημίζεται και για την γιορταστική λαμπρότητα του Πάσχα. Η εικόνα όπου ξημερώνοντας η Κυριακή του Πάσχα, η πόλη είναι χαμένη μέσα στους καπνούς, είναι ανεπανάληπτη. Η πόλη μετατρέπεται σε μια μεγάλη ψησταριά όπου οι κάτοικοι ψήνουν τα αρνιά γλεντώντας και χορεύοντας. Την ημέρα αυτή αναδεικνύεται η πατροπαράδοτη Λιβαδειάτικη φιλοξενία. Οι ξένοι που θα βρεθούν την ημέρα αυτή στη Λιβαδειά θα γιορτάσουν κι αυτοί το Πάσχα και θα γευθούν τη φιλοξενία των κατοίκων της πόλης.

“Απόκριες στην Αθήνα και Πάσχα στη Λιβαδειά” έλεγαν στα παλιότερα χρόνια. Η διαφορά είναι ότι τώρα πια έσβησε η λαμπρότητα και χάθηκε η χαρά από την παλιά Αθηναϊκή αποκριά ενώ το Πάσχα στη Λιβαδειά εξακολουθεί να γιορτάζεται όπως πρώτα αλλά και χρόνο με το χρόνο να ζωντανεύει, μια και οι νεώτερες γενιές συμμετέχουν με ιδιαίτερο μεράκι και κέφι στο έθιμο. Έτσι το Πάσχα η Λιβαδειά συγκεντρώνει όχι μόνο τα σκορπισμένα από τις ανάγκες της ζωής και τις ιδιοτροπίες της ανθρώπινης μοίρας παιδιά της αλλά και χιλιάδες επισκέπτες απ’ όλη την Ελλάδα.

Το έθιμο έλκει την καταγωγή του από τον περασμένο αιώνα ενώ δε σταμάτησε ποτέ να γιορτάζεται στην πόλη, ακόμα και στα δύσκολα χρόνια της Τουρκικής σκλαβιάς. Ακόμη και τότε οι κάτοικοί της κατάφεραν να διατηρήσουν ζωντανά τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας. Αυτό οφειλόταν στους άρχοντες της Λιβαδειάς, η οποία ήταν “Ρούμελης Βιλαέτι” (πρωτεύουσα όλης της Στερεάς Ελλάδας), που κατάφεραν πάντοτε, ακριβοπληρώνοντας τον Τουρκοεβόδα-διοικητή της περιοχής να εξασφαλίζουν για τους πολίτες ειδική τριήμερη άδεια για τον εορτασμό του Πάσχα. Τόσο για το ψήσιμο των αρνιών, όσο και για τα χαλκούνια, τα βαρελότα, τις πιστολιές και τις τουφεκιές που θα έριχναν, μια άδεια που δύσκολα έπαιρναν σε άλλες περιοχές. Για το λόγο αυτό η Λιβαδειά συγκέντρωνε πλήθος επισκεπτών οι οποίοι είχαν τη δυνατότητα να πάρουν μέρος σ’ ένα τριήμερο ξεφάντωμα αγάπης, πίστης, συναδέλφωσης και ελπίδας ότι η ελευθερία των τριών ημερών πολύ γρήγορα θα ήταν αιώνια. Στον τρόπο αυτό του εορτασμού του Πάσχα και σ’ ένα πλήθος άλλα παρόμοια έθιμα και παραδόσεις γύρω από γιορτές και συνήθειες του τόπου, οφείλεται το ότι η Λιβαδειά υπήρξε μία από τις πρώτες πόλεις της πατρίδας μας, που ανεπιφύλακτα ρίχτηκε στο μεγάλο αγώνα και πρώτη έπειτα από την απόμακρη Καλαμάτα ανέπνευσε τον αέρα της λευτεριάς.

Εκείνο που κάνει το Πάσχα της Λιβαδειάς ξεχωριστό είναι το έθιμο του "λάκκου". Ένα παλιό Ρουμελιώτικο έθιμο που διατηρείται ακόμα, χωρίς να καταφέρει να το σβήσει το πέρασμα του χρόνου. Το έθιμο αυτό οι Λειβαδίτες το διατήρησαν ακόμα και στα πιο δύσκολα χρόνια της ανέχειας. Μεταβιβάζεται από γενιά σε γενιά, σαν πατροπαράδοτη κληρονομιά. Έτσι ρίζωσε τόσο στη ζωή τους, που είναι αδύνατο να νοιώσουν την Πασχαλιά τους χωρίς αυτό το έθιμο και φροντίζουν με κάθε τρόπο να το κρατήσουν πιστά, με όλους εκείνους τους τύπους που διδάχτηκαν από πατέρα σε παιδί. Την πασχαλιά πρέπει όλα μα γενικά όλα τα Λιβαδεϊτικά σπίτια, χωρίς καμία εξαίρεση, πλούσιοι και φτωχοί να σφάζουν ένα αρνί και να το ψήσουν ολόκληρο έξω στην κοινή ψησταριά(λάκκο). Αυτό είναι το έθιμο που βρήκαν από πολύ παλιά και το συνεχίζουν με θρησκευτική ευλάβεια ακόμα και σήμερα.

Από τη Μ. Πέμπτη κατακλύζονται οι χώροι γύρω από την πόλη της Λιβαδειάς με κοπάδια αρνιών. Πολλοί νεότεροι τώρα παίρνουν έτοιμα αρνιά σφαγμένα από τον κρεοπώλη αλλά οι γεροντότεροι το θέλουν ζωντανό. Καταφθάνουν λοιπόν στα κοπάδια κι αρχίζουν το διάλεγμα του αρνιού τους. Προτιμούν να προέρχεται από ορεινό μέρος. Το ξεχωρίζουν με το μάτι στην αρχή, ύστερα το σηκώνουν για να υπολογίσουν το βάρος του, το πιάνουν στο στήθος, στα καπούλια και στην ουρά να βεβαιωθούν για το πάχος του, (τα αδύνατα δεν ψήνονται καλά), συμφωνούν τέλος με τον τσοπάνη στην τιμή του και το αγοράζουν.

Των νιόπαντρων και των αρραβωνιασμένων τα αρνιά πρέπει να είναι όχι μόνο μεγάλα αλλά κι όμορφα, γι' αυτό και τα στολίζουν με λουλούδια και χρυσοταινίες στα κέρατα, όταν τα μεταφέρουν στο σπίτι της νύφης. Παρόλο που δεν είναι και μικρός μπελάς, εξακολουθούν αρκετοί να το αγοράζουν ζωντανό. Θέλουν να ακουστεί το βέλασμα του μια-δυο νύχτες στο σπίτι και να σφαχτεί στην αυλή. Το σφάζουν το Μ. Σάββατο, το σουβλίζουν, το αλατίζουν κι ετοιμάζουν με τα εντόσθιά του, τα οποία πλένουν πολύ καλά, το κοκορέτσι ή κρατούν μερικά για τη μαγειρίτσα.

Την Κυριακή του Πάσχα, πολύ πριν ακόμα προβάλλει ο ήλιος, οι Λιβαδεϊτές όλοι βρίσκονται στο πόδι. Μόλις φέξει θα σηκωθούν να ανάψουν τη φωτιά για τα αρνιά. Τα παλιά χρόνια που η λειτουργία της Ανάστασης τελείωνε τα ξημερώματα, πήγαιναν σπίτι, έτρωγαν τη μαγειρίτσα και ύστερα αμέσως κατέβαιναν κι άναβαν τη φωτιά. Μεγάλα δεμάτια από κλήματα, που τα φυλάνε επίτηδες από το κλάδεμα των αμπελιών, στοιβάζονται το ένα πάνω στο άλλο σε σχήμα πυραμίδας και ο γεροντότερος της παρέας ανάβει τη φωτιά με τη λαμπάδα της Ανάστασης.

Οι φλόγες αγκαλιάζουν το σωρό με τα κλήματα και σε λίγο από όλα τα σημεία της πόλης ορθώνονται αναρίθμητες κολώνες από καπνό. Ο ουρανός σκεπάζεται από ένα απέραντο σύννεφο καπνού. Κι ο ήλιος

που έχει ξεπροβάλει, σκεπασμένος κι αυτός από το σύννεφο, έχει χάσει τη δύναμή του. Άτονος καθώς είναι, μοιάζει με κίτρινο δίσκο που βασανίζεται άδικα να ξαναπάρει τη συνηθισμένη του όψη. Ο καπνός όλο κι ανεβαίνει πιο πυκνός! Ύστερα από αρκετή ώρα ο ήλιος θα ρίξει τις ακτίνες του για να λούσει με αυτές το λαμπριάτικο ξεφάντωμα. Ο ξένος που θα τύχει να βρεθεί στη Λιβαδειά το Πάσχα, ας μη λυπηθεί τον ύπνο του και ας τον θυσιάσει για να παρακολουθήσει αυτό το μοναδικό θέαμα. Αξίζει πραγματικά.

Κάποιοι αναλαμβάνουν να τακτοποιήσουν τη φωτιά. Ραντίζουν τα κλήματα με νερό και τα χτυπούν με ένα μακρύ ξύλο ώστε να μην καούν αμέσως. Έτσι δεν σταχτώνουν και γίνονται κάρβουνα. Το πράγμα χρειάζεται τέχνη και προσοχή, γι' αυτό δίνουν και παίρνουν οι συμβουλές των ειδικών της συντροφιάς, ώσπου γίνεται έτοιμη η θράκα κι απλώνεται για να τοποθετηθούν και ψηθούν τα αρνιά.

Όταν η φωτιά είναι πια έτοιμη, αρχίζουν να φέρνουν τα σουβλισμένα αρνιά. Η υποδοχή που τους γίνεται είναι ανάλογη με την ποιοτική τους εμφάνιση. Τα αδύνατα τα υποδέχονται με ειρωνεία: "Τι είναι αυτό; Θα σπάσει η σούβλα!" ή "Σε ποιο λιβάδι το θρέφατε;", "Πού τον σκοτώσατε αυτό το λαγό;" κι άλλα παρόμοια.

Σκορπίζουν τη θράκα σε ομοιόμορφες παράλληλες πυραμίδες κι ανάμεσά τους βάζουν τα αρνιά ενώ στην άκρη του λάκκου τοποθετούνται τα κοκορέτσια και τα κοντοσούβλια που θα χρησιμοποιηθούν ως πρόχειροι μεζέδες μέχρι να ψηθούν τα αρνιά. Και βλέπεις αλλού πέντε, αλλού δέκα, ανάλογα με τις συντροφίες. Γιατί όπως αναφέρθηκε οι ψησταριές γίνονται κατά γειτονικές συντροφίες και όχι κατά συγγενικές ή φιλικές παρέες. Είναι μεγάλη προσβολή στους γείτονες να φύγει κάποιος και να πάει να ψήσει το αρνί του σε άλλη γειτονιά. Κι έτσι αυτή τη μέρα, πλούσιοι και φτωχοί, κτηματίες και ξωτάρηδες, επιστήμονες και μεροκαματιάρηδες μαζί θα γλεντήσουν και θα χαρούν την Πασχαλιά. Εχθροί θα δώσουν τα χέρια και συμφιλιωμένοι θα ψήσουν μαζί τα αρνιά τους. Υπάρχουν όμως και κάποιοι που λείπουν! Είναι όσοι πενθούν. Αυτοί δε βáfουν αυγά, δεν πηγαίνουν στην εκκλησία λαμπριάτικα, ούτε φυσικά ψήνουν αρνί στο λάκκο.

Την ώρα που τα αρνιά ψήνονται στο λάκκο, δίπλα από αυτόν οι γυναίκες της συντροφιάς στρώνουν κοινό τραπέζι με κόκκινα αυγά, τυριά, σαλάτες και καλό κρασί. Κασετόφωνα και μαγνητόφωνα αλλά και νταούλια και βιολιά επιστρατεύονται κι αρχίζει ένα γλέντι, που ανάβει και κορυφώνεται με τραγούδια, χορούς και σταυρωτά κέρασματα. Ο κάθε περαστικός καλείται με ευγένεια να τσουγκρίσει κόκκινο αυγό, να δοκιμάσει μεζέ και να πει Λιβαδεϊκό κρασί. Όταν το ψήσιμο των αρνιών έχει προχωρήσει αρκετά, ανταλλάσσονται φιλικές και συγγενικές επισκέψεις από λάκκο σε λάκκο.

Στον κάθε ξένο επισκέπτη, εκτός από το αυθόρμητο κέρασμα που του γίνεται σε κάθε λάκκο, προσφέρει και ο Δήμος Λιβαδειάς μεζέ, κρασί

και κόκκινο αυγό. Οι δρόμοι και οι πλατείες είναι διακοσμημένες με πασχαλινά στολίδια και κυριαρχεί χαρούμενη και γιορταστική ατμόσφαιρα σε ολόκληρη την πόλη.

ο "λάκκος"

Τα τελευταία χρόνια ο Δήμος Λιβαδειάς σε συνεργασία με το Μορφωτικό Σύλλογο Λιβαδειάς, το Σύλλογο Σαρακατσαναίων Βοιωτίας και το Σύλλογο Καρναβαλιστών Λιβαδειάς διοργανώνει μία σειρά εκδηλώσεων διάρκειας δύο εβδομάδων. Ξεκινούν τη Μ. Δευτέρα, κορυφώνονται την Κυριακή του Πάσχα και λήγουν την Κυριακή του Θωμά. Κατά τη διάρκεια της Μεγάλης εβδομάδας πραγματοποιούνται εκθέσεις φωτογραφίας, ζωγραφικής και γελοιογραφίας στην κεντρική πλατεία και στην περιοχή της Κρύας. Την Κυριακή του Πάσχα το πρωί στις πηγές της Κρύας πραγματοποιείται παραδοσιακό ψήσιμο αρνιών, διανέμεται φαγητό, κρασί και κόκκινα αυγά και ακολουθεί λαϊκό γλέντι και χορός με διάφορα παραδοσιακά συγκροτήματα. Το βράδυ, στην κεντρική πλατεία διάφοροι σύλλογοι και χορευτικές ομάδες χορεύουν παραδοσιακούς χορούς της Ρούμελης. Στη συνέχεια ακολουθεί συναυλία με γνωστούς τραγουδιστές. Τη βραδιά κλείνει το φαντασμαγορικό θέαμα από την καύση πυροτεχνημάτων.

Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας μέχρι την Κυριακή του Θωμά διοργανώνονται συναυλίες από τοπικά συγκροτήματα στην κεντρική πλατεία καθώς και ημερίδες και αφιερώματα στο συνεδριακό κέντρο της Κρύας. Την Κυριακή του Θωμά πραγματοποιείται αναβίωση παλιού παραδοσιακού εθίμου με αγώνες δρόμου για παιδιά, έφηβους και γέροντες. Η διαδρομή είναι μέσα στο καταλανικό κάστρο και το έπαθλο ένα αρνί για κάθε νικητή.

Για όλα τα παραπάνω λοιπόν, αξίζει κανείς να επισκεφθεί τη Λιβαδειά την περίοδο του Πάσχα και δε θα είναι υπερβολή γι' αυτόν να επαναλαμβάνει πλημμυρισμένος από θαλπωρή, οικειότητα, εγκαρδιότητα και φιλοξενία κατά την απομάκρυνσή του, τους στίχους του ποιητή Άννινου:

<<Όμορφη που 'σαι Λειβαδιά!
Με τα πλατάνια τα ψηλά δροσιά κι ανάσα δίνεις
και με τις δυο σου τις πηγές Λήθης και Μνημοσύνης
ξεχνάει καθείς από τη μια, όσα έχει αλλού περάσει,
και με την άλλη δένεται ποτές μη σε ξεχάσει>>⁵.

Πασχαλινές εκδηλώσεις στην περιοχή της Κρύας

⁵Θ. Δάλκας, Λειβαδιά, Ιστορικοί περίπατοι στα Νοτιοανατολικά της, Αθήνα 1991

2.4.1 Πρόγραμμα & οικονομικά στοιχεία Πάσχα 2005

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Λεβαδέων αποφάσισε στις 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2005 να εγκρίνει τη διάθεση πίστωσης ύψους 42.000,00 € για την αντιμετώπιση μέρους των δαπανών διοργάνωσης των εορταστικών εκδηλώσεων «ΠΑΣΧΑ 2005» του Δήμου Λεβαδέων, σε βάρος του Κ.Α. 15/6471.001 του σκέλους των εξόδων προϋπολογισμού χρήσης 2005, για την αντιμετώπιση των δαπανών που θα προκύψουν από την πραγματοποίηση των εκδηλώσεων του ΠΑΣΧΑ.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων είχε ως εξής:

Πέμπτη 21 Απριλίου – Παρασκευή 22 Απριλίου 2005

Ώρα: 8.00μ.μ –Κινηματογράφος «CINERPLEX Φίλιππος
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
Είσοδος ελεύθερη

Σάββατο 23Απριλίου 2005

Ώρα: 6.30 μ.μ – Αίθουσα Μορφωτικού Συλλόγου Λεβαδείας
ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΠΟΛΥΖΩΙΔΗ
Διάρκεια έως 7-5-2005.

Μ.Δευτέρα 25 Απριλίου 2005

Ώρα: 7.00 μ.μ – Θολωτό Κρύας
ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ
Θα εκτεθούν έργα των: Καραβούζη, Μυταρά, Σταθόπουλου, Φασιανού κ.α.
Διάρκεια έως 30-4-2005

Μ.Τετάρτη 27 Απριλίου 2005

Ώρα: 6.30 μ.μ. – Ισόγειο Νερόμυλου
ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ- ΥΦΑΝΤΩΝ
Βούλας Γουργιώτη-Ψιλοπούλου

Μ.Σάββατο 30 Απριλίου 2005

Ώρα:7.00 μ.μ – Αγροτουριστικό Κέντρο Δήμου Λεβαδέων
ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑΣ «Ο ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΜΕ ΧΙΟΥΜΟΡ»
Διάρκεια έως 8-5-2005 –Ώρες Λειτουργίας 6.00-9.00 μ.μ.
Ώρα 12.00 μ.μ Καύση Πυροτεχνημάτων

Κυριακή του Πάσχα 1^η Μαΐου 2005

Ώρα10.00 π.μ. –Πηγές Κρύας

Παραδοσιακό ψήσιμο αρνιών, φαγητό, κρασί, κόκκινα αυγά, λαϊκό γλέντι και χορός με τα συγκροτήματα των Γιώργου Κοσμίδη και Γιώργου Ρούπα. Συμμετοχή: Γιώργος Βέλιος.

Ώρα 8.00 μ.μ. – Κεντρική Πλατεία

Ελληνικοί Παραδοσιακοί Χοροί από τα συγκροτήματα:

-Σύλλογος Σαρακατσαναίων Βοιωτίας

-Τμήμα Ελληνικών Παραδοσιακών Χορών της Ενορίας Ευαγγελίστριας Λεβαδείας

-Χορευτικό Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λεβαδέων

Ώρα 9.00 μ.μ. – Κεντρική Πλατεία

Συναυλία Δημοτικού Τραγουδιού με τους μεγάλους ερμηνευτές Αλέκο Κιτσάκη, Στυλιανό Μπέλλο, Σούλα Βαζούρα, Κώστα Καρρά.

Δευτέρα του Πάσχα 2 Μαΐου 2005

Ώρα 9.00 μ.μ. –Κεντρική Πλατεία

Συναυλία με τη μεγάλη λαϊκή ερμηνεύτρια ΕΛΕΝΗ ΒΙΤΑΛΗ και το συγκρότημά της, που θα ερμηνεύσουν κορυφαίες επιτυχίες Ελλήνων συνθετών.

Τρίτη του Πάσχα 3 Μαΐου 2005

Ώρα 7.30μ.μ. Κεντρική Πλατεία

Ψυχαγωγία για παιδιά με κλόουν και Θέατρο Σκιών.

Τετάρτη του Πάσχα 4 Μαΐου 2005

Ώρα: 8.30 μ.μ.- Συνεδριακό Κέντρο Κρύας

Τιμητική εκδήλωση για το μεγάλο Έλληνα ηθοποιό ΝΙΚΗΤΑ ΤΣΑΚΙΡΟΓΛΟΥ.

Πέμπτη 5 Μαΐου 2005

Ώρα: 8.00 μ.μ. – Συνεδριακό Κέντρο Κρύας

«ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΩ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΜΟΥ & ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ»

Εκδήλωση για τον Εθελοντισμό, απονομή πτυχίων. Στην εκδήλωση θα παραστεί ο Γ.Γ. Επιμόρφωσης Ενηλίκων του ΥΠΕΠΘ κ. Κων/νος Τσαμαδιάς.

Κυριακή του Θωμά 8 Μαΐου 2005

Ώρα 10.30 μ.μ –Περιοχή Κάστρου στο Ζαγαρά

Αναβίωση παραδοσιακού εθίμου με αγώνες δρόμου για παιδιά, εφήβους και γέροντες.

Έπαθλο για τον κάθε νικητή ένα αρνί.

2.5 Φεστιβάλ Δημοτικού Τραγουδιού

Ο Δήμος Λεβαδέων σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Βοιωτίας και το σύλλογο Ελικωνίων διοργανώνει κάθε χρόνο φεστιβάλ Δημοτικού τραγουδιού στην κοινότητα του Ελικώνα(Ζερίκι) το μήνα Ιούλιο.

<<Η πολιτιστική κληρονομιά προβάλλεται βασισμένη στο σεβασμό, αλλά και στη φυσική ενσωμάτωση της μνήμης μέσα στην έμπνευση των σύγχρονων δημιουργών>>. Στοιχείο αυτής είναι και το Δημοτικό τραγούδι που θεωρείται εθνικά γνήσιο και αυτό γιατί έχει συγκεκριμένες βιωματικές και ιστορικές αναφορές αλλά και πηγές έμπνευσης. Στόχος αυτής της διοργάνωσης είναι η διάσωση και η διάδοση αυτής της κληρονομιάς.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης περιλαμβάνει παραδοσιακούς χορούς από τοπικά χορευτικά συγκροτήματα και διαγωνισμό τραγουδιού. Στο διαγωνισμό είναι ελεύθερος να λάβει μέρος όποιος πολίτης θέλει! Οι νικητές, οι οποίοι αναδεικνύονται από επιτροπή αξιολόγησης που αποτελείται από γνωστούς τραγουδιστές του Δημοτικού τραγουδιού, κερδίζουν χρηματικά βραβεία. Η εκδήλωση κλείνει με συναυλία Δημοτικής μουσικής και λαϊκό γλέντι με συγκροτήματα γνωστών τραγουδιστών του Δημοτικού τραγουδιού οι οποίοι συνήθως αποτελούν και την επιτροπή αξιολόγησης του διαγωνισμού.

Τον Ιούλιο του 2005 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το 25ο Φεστιβάλ καθώς οι συμμετοχές στο διαγωνισμό τραγουδιού ήταν αρκετές και η επιτροπή δυσκολεύτηκε να ξεχωρίσει τους καλύτερους ενώ το γλέντι που ακολούθησε κράτησε για αρκετές ώρες!

“Λιέ τ’ λιόζ μ εδέ ‘σοτ
εδέ ντο μπαμ ‘νιερ μάτ...”
Αρβανίτικο τραγούδι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΠΑΙΔΕΙΑ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

3.1 Πανεπιστήμιο

Ένα όνειρο δεκαετιών για την πρωτεύουσα του Νομού Βοιωτίας έγινε πραγματικότητα και η Λεβάδεια έχει πλέον το δικό της τμήμα πανεπιστημιακής σχολής το οποίο υπάγεται στο πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδος(με έδρα τη Λαμία). Το πνευματικό κέντρο του Δήμου Λεβαδέων φιλοξενεί από το Σεπτέμβριο του 2005 τους πρώτους φοιτητές.

Για να πραγματοποιηθεί όμως η έλευση του πανεπιστημίου στη Λεβάδεια ο Δήμος Λεβαδέων έκανε μία σειρά από ενέργειες οι οποίες ξεκινούν χρονικά στις 11/4/2003 και ολοκληρώνονται στις 26/11/2004 με την ανακοίνωση της υπουργού παιδείας για τη λειτουργία της σχολής.

Στις 31/8/2003 οι πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου Λεβαδέων "Τροφώνια 2003" είναι αφιερωμένες στην έλευση του πανεπιστημίου στη Λεβάδεια. Ο Δήμαρχος Λεβαδέων στο μήνυμά του αναφέρει: <<Ο Δήμος Λεβαδέων έχει ξεκινήσει μία μεγάλη προσπάθεια προβολής της πόλης και του πολιτισμού της, πέρα από τα σύνορα της περιφέρειας. Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις "Τροφώνια 2003" είναι αφιερωμένες στην έλευση πανεπιστημιακής σχολής στη Λεβάδεια. Τώρα που αυτή η προοπτική ανοίγεται διάπλατα, είναι απαραίτητη η ενεργοποίηση των αστείρευτων παραγωγικών και πνευματικών δυνάμεων της πόλης, που έχουν ως σταθερό σημείο αναφοράς την ανάπτυξη αυτού του τόπου. Είμαστε έτοιμοι να υποδεχτούμε πανεπιστημιακή σχολή, να φιλοξενήσουμε νέους και νέες απ' όλη την Ελλάδα κι όλοι μαζί να ανανεώσουμε, να εμπλουτίσουμε, να δυναμώσουμε τον κοινωνικό ιστό, την οικονομία, τον πολιτισμό σε ολόκληρο το νομό Βοιωτίας. Η σύγχρονη Λεβάδεια της ανάπτυξης και του πολιτισμού, στηρίζεται στο

μεγάλο ιστορικό και πολιτιστικό παρελθόν και στους νέους της κι εργάζεται για ένα δημιουργικό και πολιτισμένο μέλλον>>.

Αντικείμενο Σπουδών

Ως μέρος του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας το τμήμα της Λιβαδειάς καλύπτει μέρος του επιστημονικού πεδίου Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης των Επιχειρήσεων το οποίο (πεδίο) αντιστοιχεί σε ανάλογη σχολή του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας. Η επιλογή του γνωστικού αντικείμενου του τμήματος λοιπόν έχει και τα πρόσθετα πλεονεκτήματα ότι:

α) η αλληλεξάρτηση του με άλλα τμήματα του ευρύτερου επιστημονικού πεδίου δεν είναι μεγάλη ώστε η απόσταση μεταξύ Λιβαδειάς και Λαμίας να μη δημιουργεί προβλήματα λειτουργικότητας.

β) Το Τμήμα καλύπτει τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της περιοχής εγκατάστασης του.

γ) Τέλος το Τμήμα είναι συμπληρωματικό των ήδη υπαρχόντων τμημάτων στη χώρα στο γενικό αντικείμενο της Οικονομικής Επιστήμης. Φέρνει επομένως τη σφραγίδα του νέου, της προσθήκης δηλαδή στην πυραμίδα του γνωστικού αντικείμενου του. Θα πρέπει ίσως να τονιστεί ότι δεν είναι τμήμα περιφερειακής ανάπτυξης γενικά αλλά αναφέρεται στο συγκεκριμένο αντικείμενο των οικονομικών της περιφερειακής ανάπτυξης. Είναι ένα εξειδικευμένο τμήμα οικονομικής επιστήμης.

Οι δυνατότητες της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης περιλαμβάνουν ένα μεγάλο φάσμα παραγωγικών δραστηριοτήτων στους τρεις βασικούς τομείς (πρωτογενή, δευτερογενή, τριτογενή) της οικονομίας και σε επιμέρους κλάδους όπως αυτοί της γεωργίας, φυσικών πόρων, τουρισμού, ναυτιλίας, υγείας, περιβάλλοντος.

Το Τμήμα Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης στοχεύει στην άμεση εκπαίδευση και κατάρτιση φοιτητών οι οποίοι επιθυμούν να σπουδάσουν οικονομικά αλλά και να αποκτήσουν ειδικές γνώσεις που απευθύνονται σε συγκεκριμένες ανάγκες της Ελληνικής οικονομίας

εντός και κυρίως εκτός του αστικού χώρου. Πιο συγκεκριμένα το Τμήμα θα προσφέρει καλή γνώση και κατάρτιση στα γνωστικά πεδία-εργαλεία:

- Οικονομική Θεωρία
- Ποσοτικές μέθοδοι και σύγχρονη τεχνολογία
- Διοίκηση και οργάνωση των επιχειρήσεων
- Εφαρμογή της θεωρίας και των μεθόδων έρευνας στο συγκεκριμένο αντικείμενο τόσο σε επίπεδο κλάδου όσο και σε επίπεδο παραγωγικής μονάδος.

Επιπλέον, οι πτυχιούχοι θα είναι εξοπλισμένοι με δεξιότητες εξειδικευμένων γνώσεων στον πρωτογενή και αστικό τομέα ώστε να έχουν πολύ καλές προοπτικές επαγγελματικής απασχόλησης. Επίσης, το προτεινόμενο πρόγραμμα σπουδών του τμήματος δίνει στους φοιτητές ένα εύρος και βάθος επιστημονικών γνώσεων με τις οποίες θα μπορούσαν να συνεχίσουν με επιτυχία τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Οι καλές επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων του τμήματος προκύπτουν και από το γεγονός ότι το προτεινόμενο τμήμα πρωτοτυπεί κατά το ότι καλύπτει υφιστάμενο κενό σε προγράμματα σπουδών συγγενών πανεπιστημιακών τμημάτων. Οι δυνατότητες επαγγελματικής απασχόλησης εντοπίζονται τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. Έτσι, το προτεινόμενο Τμήμα θα δώσει τη δυνατότητα απασχόλησης των πτυχιούχων του σε όλα τα επίπεδα διοίκησης και ως μέλη ομάδων μελετών σε θέματα περιφερειακής ανάπτυξης και προγραμματισμού αλλά και σε θέσεις εργασίας σχετικές με την ανάπτυξη, τον προγραμματισμό και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενδεικτικά, αναφέρουμε για τους αποφοίτους δυνατές θέσεις απασχόλησης:

- Στο Δημόσιο (Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μεταφορών, Τουρισμού, Εθνικής Οικονομίας, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΕΚΟ, ΟΤΑ, Περιφέρειες κ.λπ.).
- Σε Ερευνητικά Ινστιτούτα με τη σύνταξη και υλοποίηση αναπτυξιακών ερευνητικών, περιβαλλοντικών προγραμμάτων.

- Στον ιδιωτικό τομέα, με τη σύνταξη μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων αναπτυξιακών προγραμμάτων, τουριστικών εκμεταλλεύσεων.
- Σύμβουλοι σε γραφεία μελετών

Πρόγραμμα Σπουδών

Το περιεχόμενο του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος της Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης θα έχει ως πυρήνα του τα μαθήματα της Οικονομικής Θεωρίας, των Μαθηματικών, της Στατιστικής, της Οικονομετρίας, της Λογιστικής, της Χρηματοοικονομικής, και της Διοίκησης και Οργάνωσης των Επιχειρήσεων. Το πρόγραμμα σπουδών ολοκληρώνεται σε οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών (1ο έως 8ο) τα οποία περιλαμβάνουν μαθήματα υποστηριζόμενα από ασκήσεις, σεμινάρια, θέματα και περιορισμένο αριθμό φροντιστηριακών ασκήσεων. Η πρακτική άσκηση κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών μεταξύ 6ου και 7ου εξαμήνου εμπλουτίζει περαιτέρω το πρόγραμμα για μεταφορά της πανεπιστημιακής γνώσης στον επαγγελματικό χώρο.

Τα μαθήματα διακρίνονται σε υποχρεωτικά και μαθήματα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά που κατά κανόνα επιλέγονται από διπλάσιο αριθμό προσφερομένων μαθημάτων. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει 4 υποχρεωτικά και 1 κατ' επιλογήν μάθημα. Το σύνολο των διδασκομένων μαθημάτων ανέρχεται σε 40 σε κατά κανόνα 4ώρη εβδομαδιαία διδασκαλία το κάθε ένα, ώστε το εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδασκαλίας, συμπεριλαμβανομένων των φροντιστηριακών ασκήσεων να ανέρχεται σε 26-30 διδακτικές ώρες. Το Τμήμα δεν προαπαιτεί εξειδικευμένα και πολυδάπανα εργαστήρια.

Τα μαθήματα των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων χαρακτηρίζονται ως μαθήματα κορμού και είναι υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές. Περιλαμβάνουν 16 υποχρεωτικά μαθήματα και 8 μαθήματα επιλογής που προσφέρονται στα εξάμηνα Α και Δ. Σε αυτά προστίθεται το υποχρεωτικό μάθημα της ξένης γλώσσας (Αγγλικά). Το εργαστήριο δίνει τη δυνατότητα για τη δημιουργία μετά το 4ο εξάμηνο δύο κατευθύνσεων:

- Αγροτική Ανάπτυξη και Φυσικό Περιβάλλον
- Αστική Οικονομική Ανάπτυξη

Για καθεμία από τις δυο κατευθύνσεις απαιτούνται 8 υποχρεωτικά μαθήματα.

Η Λιβαδειά απέκτησε ένα πανεπιστημιακό τμήμα το οποίο το χαρακτηρίζει η μοναδικότητα και η πρωτιά στο χώρο των οικονομικών επιστημών και που συγχρόνως εξυπηρετεί τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής. Με βάση το Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013 συνάγεται ότι το πρώτο Πανεπιστημιακό Τμήμα Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης της χώρας αναμένεται να αποτελέσει πόλο έλξης σε εθνικό επίπεδο.

Μετά τέσσερα χρόνια όπως προβλέπει ο νόμος, όταν δηλαδή θα έχει δώσει τα πρώτα πτυχία το τμήμα, θα αρχίσει στη Λιβαδειά μεταπτυχιακό πρόγραμμα με το ίδιο γενικό γνωστικό αντικείμενο και κατευθύνσεις-εξειδικεύσεις σε συγκεκριμένα θέματα. Έτσι το Πανεπιστημιακό Τμήμα της Λιβαδειάς μπορεί να αποτελέσει το εργαστήριο οικονομικής ανάπτυξης της περιφέρειας και να στελεχώσει μεταξύ άλλων και τις υπηρεσίες του Εθνικού Σχεδίου Ανάπτυξης.

Η Λιβαδειά μπορεί να αποτελέσει την πρωτεύουσα περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης στην νότια Στερεά Ελλάδα, που εκτείνεται από τη Θήβα μέχρι την Ναύπακτο. Τα πεδία δράσης είναι βασικά αυτά των δύο κατευθύνσεων του προγράμματος του Πανεπιστημιακού Τμήματος της Λιβαδειάς. Το οποίο μπορεί να αποτελέσει τον τροφοδότη εξειδικευμένου ανθρωπίνου κεφαλαίου για θέματα περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης.

3.1.1 Επιστημονικό Συνέδριο

<<ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΤΗ ΛΙΒΑΔΕΙΑ & Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ>>

Ο Δήμος Λεβαδέων εν' όψει της λειτουργίας τον προσεχή Σεπτέμβριο του Πανεπιστημίου και σε συνεργασία με το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λεβαδέων διοργάνωσε το Σάββατο 25 Ιουνίου 2005 το Α' Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Το Πανεπιστήμιο στη Λιβαδειά & η Συμβολή του στην Οικονομική Ανάπτυξη της Ευρύτερης Περιοχής».

Το Πανεπιστήμια, ως οι κατ' εξοχήν θεσμοί διανοητικού κεφαλαίου και κατ' επέκταση το Πανεπιστήμιο Λεβαδείας αποτελούν ένα κρίσιμο συστατικό της σύγχρονης κοινωνίας της γνώσης. Οφείλουμε επομένως ως Δήμος Λεβαδέων να εξερευνήσουμε τους τρόπους αναφορικά με το πώς η Πανεπιστημιακή Κοινότητα θα προετοιμάσει τους αυριανούς φοιτητές της Λεβαδείας για μια ουσιαστική συμμετοχή μέσα σε ένα Περιφερειακό περιβάλλον, καθώς και τον ρόλο της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης που θα διαδραματίσει στην προετοιμασία αυτών των νέων ανθρώπων, όχι μόνο σε Τοπικό και Περιφερειακό Επίπεδο, αλλά σε Εθνικό και Διεθνές, μέσα στα αντίστοιχα διαμορφωμένα οικονομικά περιβάλλοντα.

Συνεπώς προβάλλει ως αδήριτη ανάγκη η ανάπτυξη στρατηγικών συμμαχιών του Δήμου Λεβαδέων με Ερευνητικά Ιδρύματα και Ακαδημαϊκούς φορείς της Ελλάδας. Στα πλαίσια αυτού του Στρατηγικού Σχεδιασμού συμμετείχαν ως Επιστημονικοί Συνδιοργανωτές του Συνεδρίου:

- Το Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας
- Το Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου
- Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- Ο Σύνδεσμος Ελλήνων Περιφερειολόγων

Στόχος του Δήμου Λεβαδέων, ήταν η κωδικοποίηση των προτάσεων που θα κατατέθηκαν στο Α΄ Επιστημονικό Συνέδριο, οι οποίες προσανατολίζονται στην επίτευξη μιας συνεχούς αναπτυξιακής διαδικασίας, προς όφελος όχι μόνο της Λεβαδείας αλλά και ολόκληρης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

3.2 Πολιτισμός-Αθλητισμός

Αναρριχητικό Πάρκο Λιβαδειάς-Φαράγγι Κρύας

Οι πρώτοι ορειβάτες από τη Λιβαδειά σκαρφάλωσαν στα βράχια της Κρύας κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1960. Έπειτα από εικοσάχρονη ορειβατική απουσία εμφανίστηκε η νέα γενιά ορειβατών μέσω του Ελληνικού Χιονοδρομικού Ορειβατικού Συλλόγου Λιβαδειάς, στις αρχές τις δεκαετίας του 1990. Από τότε μέχρι σήμερα έχουν δημιουργηθεί 15 αναρριχητικές διαδρομές οι οποίες είναι εξοπλισμένες με κρίκους ασφαλείας και των οποίων ο βαθμός δυσκολίας είναι από 4 έως 8 ενώ η κατακόρυφη απόσταση κυμαίνεται από 25 έως 90 μέτρα. Οι αναρριχητικές διαδρομές είναι διανοιγμένες κατά μήκος του πετρώστρωτου δρόμου και έχουν ως τερματισμό την εκκλησία της Ιερουσαλήμ.

Η αναρρίχηση στο φαράγγι της Κρύας συνδυάζει υπαίθρια άσκηση, μαγευτική θέα και ιστορική περιοχή και προσφέρει στους επισκέπτες χαρακτηριστική εμπειρία.

Το αναρριχητικό πάρκο έλκει πλήθος επισκεπτών /αναρριχητών καθώς είναι εύκολη η πρόσβαση σε αυτό διότι βρίσκεται μέσα στην πόλη. Σε τακτά χρονικά διαστήματα διοργανώνονται αγώνες αναρρίχησης από το Δήμο και από τοπικούς ορειβατικούς συλλόγους.

το φαράγγι στην Κρύα

Ορειβατικά καλέσματα

Ο Αθλητικός Χιονοδρομικός & Ορειβατικός Όμιλος Λιβαδειάς (Α.Χ.Ο.Λ.) διοργανώνει κάθε χρόνο ορειβατικό κάλεσμα στις αρχές

Οκτωβρίου. Πρόκειται για πεζοπορίες οι οποίες λαμβάνουν χώρα στα βουνά του Ελικώνα και του Παρνασσού. Τον Οκτώβριο του 2004 πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Δημοτικό Αθλητικό Οργανισμό Λεβαδειάς το 7^ο Ορειβατικό Κάλεσμα και είχε μεγάλη επιτυχία. Οι πεζοπορίες πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή του Ελικώνα ενώ είχαν ως τερματισμό τις πηγές της Κρύας.

Για τον Οκτώβριο του 2005 έχει προγραμματιστεί από τον Α.Χ.Ο.Λ. το 8^ο ορειβατικό κάλεσμα, αυτή τη φορά στην περιοχή του Παρνασσού και θα έχει ως αφητηρία το Ελατόδασος του Λαπαθιά ενώ συνδιοργανωτής δε θα είναι αυτή τη φορά ο Δήμος Λιβαδειάς αλλά ο Δήμος Δαύλειας.

Σκοπός της δραστηριότητας αυτής είναι να γνωρίσει σε όσους αγαπούν τη φύση και τις ομορφιές της, ελατόφυτες διαδρομές σε απείρου κάλους διαδρομές στον Ελικώνα και τον Παρνασσό. Η απήχηση των ορειβατικών καλεσμάτων είναι μεγάλη, όχι μόνο από τους ντόπιους κατοίκους αλλά και από ορειβάτες και συλλόγους από ολόκληρη την Ελλάδα.

Αθλητικός & Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Λιβαδειάς

Ο αθλητικός και πολιτιστικός σύλλογος γυναικών Λιβαδειάς ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 2002 και έχει ως σκοπό τόσο τη σωστή και συστηματική ενασχόληση με τον αθλητισμό όσο και τη διατήρηση, καλλιέργεια, ανάπτυξη και έκφραση των πολιτισμικών στοιχείων και αναζητήσεων των μελών του σε τέτοια αρμονική σύζευξη ώστε να επιτευχθεί η συνολική ενεργοποίηση, έκφραση και παρέμβαση τους στα πολιτιστικά – αθλητικά δρώμενα της Λιβαδειάς.

Ο σύλλογος διοργανώνει εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου και υλοποιεί προγράμματα γυμναστικής για γυναίκες (άνω των 18 ετών) τα οποία πραγματοποιούνται στο Δημοτικό στάδιο της πόλης. Τα προγράμματα αυτά στο παρελθόν ανήκαν στην αρμοδιότητα της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτισμού και Ανάπτυξης Λιβαδειάς.

Οι πόροι του συλλόγου προέρχονται από:

- Τις εισφορές των μελών του από το δικαίωμα εγγραφής.
- Τις συνδρομές των τακτικών μελών.
- Τα έσοδα που προέρχονται από εκδηλώσεις που διοργανώνει.
- Τυχόν δωρεές και κληροδοτήματα.
- Επιχορηγήσεις από φορείς του δημοσίου.
- Οποιοδήποτε άλλο νόμιμο έσοδο.

Ενώ βασικός χρηματοδότης του συλλόγου είναι και ο Δήμος Λιβαδειάς.

Άλλες Δραστηριότητες

Στα πλαίσια του αθλητισμού και του πολιτισμού, διοργανώνονται από τον Αθλητικό Κολυμβητικό Όμιλο Λιβαδειάς (Α.Κ.Ο.Λ.) επιδείξεις ενόργανης γυμναστικής και μοντέρνου χορού στο ανοικτό θέατρο της

Κρύας τους θερινούς μήνες και στο κλειστό γυμναστήριο Λιβαδειάς τους χειμερινούς μήνες. Ο ίδιος όμιλος διοργανώνει αγώνες κολύμβησης στο Δημοτικό κολυμβητήριο της πόλης, το οποίο βρίσκεται στην περιοχή των πηγών της Κρύας.

Στο ανοικτό θέατρο της Κρύας πραγματοποιούνται επίσης, τον Ιούνιο και τον Ιούλιο επιδείξεις μπαλέτου, ρυθμικής και μοντέρνου χορού από ιδιωτικές σχολές της πόλης.

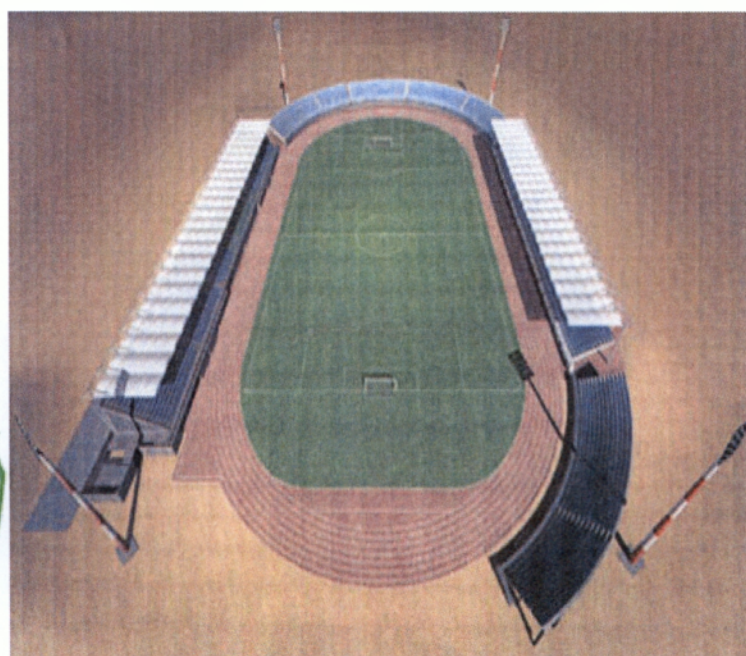
Στις παραπάνω εκδηλώσεις χορηγός είναι εκτός από τοπικούς φορείς και ο Δήμος Λιβαδειάς.

Σημαντικό πολιτιστικό και αθλητικό γεγονός για την πόλη της Λιβαδειάς αποτέλεσε η έλευση της ολυμπιακής φλόγας τον Ιούλιο του 2004. Πλήθος κόσμου συγκεντρώθηκε στην πλατεία Λάμπρου Κατσώνη για να παρακολουθήσει την αφή της ολυμπιακής φλόγας ενώ στη συνέχεια ακολούθησε συναυλία με γνωστό λαϊκό συνθέτη και ερμηνευτή.

3.3 Δημοτικό στάδιο

Η άνοδος της ομάδας της πόλης της Λιβαδειάς, του ιστορικού Λεβαδειακού⁶ στην Α' εθνική κατηγορία (μετά από 10 χρόνια) σήμανε συναγερμό στο Δήμο Λιβαδειάς για την αναβάθμιση του Δημοτικού σταδίου το οποίο δεν είναι τόπος τέλεσης μόνο αθλητικών γεγονότων αλλά αρκετές φορές και πολιτιστικών. Κατασκευάστηκε η μακέτα του σταδίου και άρχισαν αμέσως τα έργα ώστε το γήπεδο να είναι έτοιμο το Σεπτέμβριο για τον πρώτο εντός έδρας αγώνα του Λεβαδειακού αλλά και για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις "Τροφώνια 2005".

⁶Ο Α.Π.Ο. ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ γεννήθηκε και βαπτίστηκε τον Ιούνιο του 1961 από τους ιστορικούς συλλόγους της πόλης: "Παλλεβαδειακή" και "Τροφώνιο", με κουμπάρους σύσσωμο το φίλαθλο κόσμο της Λιβαδειάς που τόσο διαιρεμένος φαινόταν πριν το "μυστήριο". Έτσι δημιουργήθηκε, έκανε τα πρώτα βήματα, ανδρώθηκε με την αγάπη και την αφοσίωση όλης της πόλης και των απανταχού Λειβαδιτών και έγινε ο καλύτερος πρεσβευτής της πόλης δικαιώνοντας τους εμπνευστές-πρωτεργάτες και υποστηρικτές της μακροχρόνιας πορείας του στα αθλητικά δρώμενα ολόκληρης της Ελλάδας.

Χρονιά-σταθμός για τη μεγάλη ομάδα του Λεβαδειακού είναι το 1987 και η άνοδος για πρώτη φορά στην ιστορία του στην Α' εθνική κατηγορία. Η πορεία του Λεβαδειακού από την άνοδό του στην Α' εθνική το 1987 μέχρι την επιστροφή του(σήμερα): 1987-88 Α' εθνική, 1988-89 Α' εθνική, 1989-90 Α' εθνική, 1990-91 Α' εθνική, 1991-92 Β' εθνική, 1992-93 Β' εθνική, 1993-94 Α' εθνική, 1994-95 Α' εθνική, 1995-96 Β' εθνική, 1996-97 Β' εθνική, 1997-98 Β' εθνική, 1998-99 Γ' εθνική, 1999-00 Δ' εθνική, 2000-01 Δ' εθνική, 2001-02 Δ' εθνική, 2002-03 Γ' εθνική, 2003-04 Β' εθνική, 2004-05 Β' εθνική, 2005-06 Α' εθνική.

3.4 Δημοτικό κολυμβητήριο

Την τρίτη 26 Ιουλίου 2005 πραγματοποιήθηκε στη Λεβάδεια η τελετή θεμελίωσης του νέου κλειστού κολυμβητηρίου της πόλης.

Ο Δήμαρχος δήλωσε τα εξής για αυτό το νέο μεγάλο έργο:

<< Βρισκόμαστε σήμερα στην ευχάριστη θέση μετά από συντονισμένες και μεθοδευμένες προσπάθειες να κάνουμε το όνειρο πραγματικότητα. Με την κατασκευή του Κλειστού Δημοτικού Κολυμβητηρίου Λεβαδείας δημιουργούμε ένα από τα μεγαλύτερα Αθλητικά Κέντρα στην Περιφέρειά μας.

Η κάθε πέτρα που θεμελιώνει ένα τέτοιο έργο βάζει υποθήκη για ένα μεγάλο και πλατύ χαμόγελο ευημερίας στα χείλη των παιδιών μας.

Το Κλειστό Κολυμβητήριο Λεβαδείας μαζί με το Δημοτικό Στάδιο μετά την πλήρη αναβάθμιση των υποδομών του που θα ολοκληρωθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα, θα δώσουν στη νεολαία της πόλης, αλλά και σε όλους τους πολίτες της ευρύτερης περιφέρειας τη χαρά της άσκησης σε σύγχρονους και κατάλληλους χώρους, τη φιλοξενία σε ανθρώπινο, ευχάριστο και με ανέσεις περιβάλλον που τιμά την πόλη μας.

Η Λεβάδεια αναπτύσσεται, αναβαθμίζει το επίπεδό της και σε αυτή την εξέλιξη μετέχουν όλοι οι πολίτες και κυρίως μετέχουν ισότιμα.

Είναι καταλυτική η δική τους συμμετοχή σε αυτή την αναπτυξιακή πορεία της πρωτεύουσας του Νομού Βοιωτίας με τη λειτουργία του Πανεπιστημίου το φετινό Σεπτέμβριο, τα έργα υποδομής και τα μεγάλα

σχέδια ανάπτυξης, που ενδυναμώνουν τη θέση της Λεβαδείας μέσα στην Περιφέρεια και την Ελλάδα.

Θέλω να ευχαριστήσω όσους συνετέλεσαν και συνέβαλαν στο να φτάσουμε σήμερα να εγκαινιάζουμε τέτοια έργα. Αυτοί δεν είναι άλλοι από τους ανθρώπους που είχαν την πολιτική βούληση να αγκαλιάσουν τις προσπάθειες αυτής της Δημοτικής Αρχής από το ξεκίνημα της θητείας της.>>

Το έργο είναι ενταγμένο στο ΕΠΤΑ της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, χρηματοδοτούμενο από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού με προϋπολογισμό 2.494.497 €.

Πηγή χρηματοδότησης: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Τίτλος έργου: Κλειστό Κολυμβητήριο Λεβαδείας

2 φάσεις κατασκευής

ο **Α' Φάση:**

- Πισίνα ολυμπιακών προδιαγραφών 20x50 θερμαινόμενη
- Κερκίδες 500 θέσεων
- Χώροι υποδοχής, Ιατρείο, Κυλικείο, Αίθουσες ομάδων, Χώροι υγιεινής, Γραφεία διοίκησης, Αποθηκευτικοί χώροι.

Β' Φάση: Υπερκατασκευή (Στέγαστρο)

Επίλογος

Διαπιστώνεται μετά την περάτωση της παρούσας μελέτης ότι ο Δήμος Λιβαδειάς διαθέτει μία αρκετά καλή πολιτική πολιτισμού. Διοργανώνει αρκετές πολιτιστικές εκδηλώσεις που διαδραματίζονται σε ολόκληρη τη διάρκεια του χρόνου και έτσι οι δημότες του έχουν διάφορους τομείς για να ασχοληθούν. Παράλληλα με τον πολιτισμό βοηθάει και στην ανάπτυξη του αθλητισμού και της παιδείας του τόπου. Όμως ως επαρχιακός Δήμος που είναι δεν προσφέρει όλα όσα ο κάθε δημότης του θα επιθυμούσε. Υπάρχουν αρκετά περιθώρια βελτίωσης.

Παρακάτω παραθέτονται κάποιες προτάσεις που ίσως βοηθήσουν ή έστω να αποτελέσουν ερέθισμα για να υπάρχει βελτίωση της πολιτικής πολιτισμού του Δήμου Λεβαδέων αλλά και όλων των επαρχιακών Δήμων. Για να γίνει αυτό δεν αρκεί μόνο η δημιουργική συμμετοχή όλων των αρμόδιων φορέων αλλά προπαντός και της ίδιας της κεντρικής διοίκησης.

Ο πολιτισμός υποχρηματοδοτείται. Τεράστια ευρωπαϊκά κονδύλια δεν αξιοποιούνται από άγνοια των διαδικασιών. Τα ευρωπαϊκά προγράμματα τα λυμαινονται λίγοι. Δισεκατομμύρια διασπαθίζονται υπέρ "ημετέρων".

- Ο πολιτισμός διαπαιδαγωγεί αισθητικά τους πολίτες.
- Καθιστά την Ελλάδα πρωτοπόρο στον τομέα του πολιτισμού καθώς και κέντρο πολιτιστικής παιδείας, σημαντικών περιφερειακών θεσμών και διοργανώσεων ευρύτερης διεθνούς εμβέλειας.

Οι περιφερειακοί Δήμοι, ένας εκ των οποίων είναι και ο Δήμος Λιβαδειάς διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση του πολιτισμού της χώρας. Γι' αυτό θα πρέπει να γίνει μία σειρά από ενέργειες για τη βελτίωση και προώθησή του και στην περιφέρεια:

Αποκέντρωση με Τοπική Αυτοδιοίκηση

- Αποκέντρωση πόρων και αρμοδιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- Δημιουργία στις Περιφέρειες Κέντρων Πολιτιστικής Ενημέρωσης για τα ευρωπαϊκά και ελληνικά προγράμματα. Παροχή πληροφόρησης και τεχνογνωσίας σε ντόπιους φορείς για υποβολή προγραμμάτων προς χρηματοδότηση.
- Προγράμματα περιφερόμενων εκθέσεων, παραστάσεων και επιμορφωτικών προγραμμάτων.
- Χρηματοδότηση Τοπικής Αυτοδιοίκησης επί συγκεκριμένων προγραμμάτων μέσω υπογραφής σχετικών συμβάσεων.
- Επιμόρφωση στελεχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πολιτιστική ανάπτυξη-δημιουργία

- Κέντρα πολιτισμού

Μακρόπνοος σχεδιασμός για δημιουργία σε κάθε ευρύτερη περιοχή της χώρας ενός Κέντρου Πολιτισμού, που θα λειτουργεί ως εθνικός αυτόνομος οργανισμός με μορφή ιδρύματος ιδιωτικού δικαίου με τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

- Περιφερειακά φεστιβάλ

Στήριξη των περιφερειακών φεστιβάλ με κριτήρια την ποιότητα, την ανταπόκριση του κοινού και τη συμβολή στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Αισθητική πόλεων

- Κάθε αρχαίο μνημείο δε μπορεί ούτε να εγκαταλείπεται, ούτε να συνθλίβεται από ανεξέλεγκτες περιβάλλουσες κτιριακές μάζες.
- Για κάθε μνημείο, ιδιαίτερα αστικού τύπου, χρειάζεται ειδική μελέτη επεμβάσεων στον περιβάλλοντα αστικό χώρο με παροχή κινήτρων στους ιδιώτες.

Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα

- Οικονομική ενίσχυσή τους από το Υπουργείο Πολιτισμού με κριτήριο την ποιότητα και τη συμβολή τους στην περιφερειακή ανάπτυξη.
- Θεσμική θωράκιση και ενίσχυση τους, για να υπηρετήσουν τις θεατρικές ανάγκες της περιφέρειας.

Λαϊκός πολιτισμός

Ο λαϊκός πολιτισμός είναι βασική παράμετρος περιφερειακής ανάπτυξης και συγκράτησης του πληθυσμού της υπαίθρου.

Ανεξάρτητη διεύθυνση στο Υπουργείο Πολιτισμού συντονίζει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Πολιτισμός και νέες τεχνολογίες

- Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την καταγραφή, προστασία και συντήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Τα εκπαιδευτικά προγράμματα στο Internet για τη διδασκαλία του ελληνικού πολιτισμού και τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας.
- Να ιδρυθεί η επιστημονική, διπλωματική και νομική ομάδα ενημέρωσης και παρέμβασης με σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία, όταν παρατηρείται έλλειψη ενημέρωσης για τον ελληνικό πολιτισμό ή διαστρέβλωσή του.

Πολιτισμός για όλους

- Να καθιερωθεί ο θεσμός των θεωρικών:ελεύθερη είσοδος σε χώρους πολιτισμού για καλλιτέχνες, συντελεστές πολιτισμού, εκπαιδευτικούς, δημοσιογράφους, μαθητές, φοιτητές, ανέργους, τρίτη ηλικία, άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Να ενθαρρύνεται και να ενισχύεται η πολιτισμική έκφραση των παλιννοστούντων Ελλήνων με ειδικά προγράμματα και να διαφυλάσσεται-διασώζεται η κληρονομιά τους.
- Να καταγράφονται οι Έλληνες δημιουργοί του εξωτερικού και να δημιουργηθεί μουσείο με διαρκή έκθεση έργων Ελλήνων της διασποράς.
- Να δημιουργούνται υποδομές πρόσβασης σε όλους τους χώρους πολιτισμού για άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Να δημιουργηθεί το απαραίτητο πλαίσιο και να εκπονούνται ειδικά προγράμματα για την καταγραφή του πολιτισμού των Ρομ συμπολιτών μας, καθώς και για την ενίσχυση και προβολή της πολιτισμικής έκφρασής τους.
- Να εκπονούνται και να εφαρμόζονται ειδικά προγράμματα πολιτιστικών δραστηριοτήτων για παιδιά, νέους, ηλικιωμένους, για τους οικονομικούς μετανάστες και για τους φυλακισμένους.

Η πολιτική πολιτισμού καλύπτει επίσης την καθημερινότητα, τη μόδα, το κόσμημα, τη διατροφή, το design, τα Μ.Μ.Ε.

Πηγές

Βιβλιογραφία

- 📖 Γιαννακούρου-Χατζημανώλη Αιμιλία. *Η Αρχαία Λεβάδεια- Πολιτική, οικονομική και κοινωνική ζωή των Βοιωτών*. Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λεβαδέων 1997
- 📖 Δάλκας Θύμιος. *Λειβαδιά, Ιστορικοί περίπατοι στα Νοτιοανατολικά της*. Αθήνα 1991
- 📖 Δ.Ε.Π.Α.Λ. *10 χρόνια* (έντυπο). 2001
- 📖 Δήμος Λεβαδέων – Πνευματικό Κέντρο Λαφυστίου – Μορφωτικός Σύλλογος Λαφυστίου. *10^η Έκθεση Γελοιογραφίας στο Λαφύστιο*. Μάιος 2005
- 📖 Δήμος Λιβαδειάς. *Λιβαδειά, η πόλη των νερών* (έντυπο). 2001
- 📖 Κατσανεβάκης Γ. <<Δήμοι & πολιτισμός – Στόχος η ποιότητα>>. Περιοδικό: *Δυναμική Πορεία στην Αυτοδιοίκηση*, τεύχος 3, Μάρτιος 2005
- 📖 Κουτσαβδής Γιώργος. *Όμορφη που είναι η Λειβαδιά*. Αθήνα 1965
- 📖 Λάμπρου Γιάννης. *Λιβαδειά, Η νεράιδα του Ελικώνα*. 2004
- 📖 Νούτσος Παναγιώτης. Η <<πολιτική πολιτισμού>> της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Εφημερίδα: *Βοιωτική Ώρα*, Παρασκευή 2/9/05
- 📖 Ρούσσαρης Αριστείδης. *Η Λεβάδεια και η επαρχία της*. 1998
- 📖 Ρούσσαρης Αριστείδης. *Εμπορικός Σύλλογος Λεβαδειάς 1899-1999*. Έκδοση Εμπορικού Συλλόγου Λεβαδειάς 1999
- 📖 Σπανού Μ. <<Πολιτισμός και τοπική αυτοδιοίκηση>>. Περιοδικό: *Δυναμική Πορεία στην Αυτοδιοίκηση*, τεύχος 3, Μάρτιος 2005

Δικτυακοί τόποι

- www.dimoslevadeon.gr (Δήμος Λεβαδέων)
- www.es-livadía.gr (Εμπορικός Σύλλογος Λιβαδειάς)
- www.sportsnews.gr (Η αθλητική ενημέρωση για τη Στερεά Ελλάδα)
- www.viotianews.gr (Όλη η Βοιωτία στο Internet)
- <http://vivl-livad.voi.sch.gr> (Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λιβαδειάς)